

VITTRA

Kvalitetsrapport 2022/23

Vittra Kungshagen

Innehållsförteckning

Ledare.....	3
1. Om Vittra.....	3
Om Vittra Kungshagen.....	3
Ledning och organisation.....	4
Antal barn och elever.....	4
Elevsammansättning.....	4
Socioekonomiskt index.....	4
Personal.....	4
2. Vårt kvalitetsarbete.....	6
Vår kvalitetsmodell.....	6
Våra framgångsfaktorer.....	6
Gemensamma kvalitetsuppföljningar.....	7
Enhetens systematiska kvalitetsarbete.....	7
Skolans prioriterade utvecklingsområden 2022/23.....	8
3. Resultatkvalitet grundskola.....	9
Trygghet och värdegrund.....	9
4. Sammanfattande utvärdering - Grundskolan.....	9
Undervisning och lärande.....	9
Värdegrundsarbetet - Trygghet och studiero.....	14
Utvärdering och analys av värdegrundsarbete - trygghet och studiero.....	25
Elevhälsoarbetet.....	27
5. Sammanfattande utvärdering - Fritidshemmet.....	31
Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbete.....	31
Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden.....	36
6. Förskolan.....	37
Om Vittra Kungshagen förskola.....	37
Ledning och organisation.....	37
Förskolans systematiska kvalitetsarbete.....	37
Förskolans prioriterade utvecklingsområden 2022/2023.....	39
Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbetet i förskolan.....	39
Sammanfattande utvärdering - Förskolan.....	43
Uppföljning av läroplanens mål.....	43
Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden i förskolan.....	48
Bilaga 1 - Rutiner för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.....	49

1. Om Vittra

Huvudman för Vittra Kungshagen är Vittraskolorna AB, som är en del av AcadeMedia. Vittra Kungshagen är, tillsammans med 25 andra skolor, en del av Vittra vars mål är att varje barn ska bli medveten om sig själv och världen omkring sig. Vittra är en samhällsengagerad för- och grundskola och verkar för att förbereda våra barn och elever med kunskap och mod för att de ska känna att de kan vara med och påverka samhället till det bättre. För att skapa både stabilitet och utvecklingskraft har Vittra en gemensam *pedagogisk riktning*. Den baseras på tre ömsesidigt beroende delar: *medvetet lärande*, *modig kultur* och *tydlig struktur*. Riktningen hjälper oss på vägen mot vår vision och den tydliggör gemensamma ambitioner för alla oss medarbetare. Tillsammans gör vi skillnad!

Om Vittra Kungshagen

Vittra Kungshagen är en F-9 skola med integrerad förskola och fritidshem som funnits sedan 2010. Idag består skolan av två skolbyggnader, en som ligger centralt i Nyköping, på Domänvägen, och en som ligger i Rosvalla, lite i utkanten av stan. Under sommaren 2021 brann huvudbyggnaden på Domänvägen och till hösten påbörjas bygget av en ny skolbyggnad.

Ledning och organisation

På skolan finns rektor, biträdande rektor för grundskolan och fritidshemmet och biträdande rektor för förskolan som tillsammans bildar skolans chefsgrupp. I skolans ledningsgrupp finns rektor, biträdande rektor för grundskolan samt tre arbetslagsledare och skolans administratör.

Skolan har fyra förstelärare som under läsåret har arbetat med att kollegialt utbilda skolans lärare i differentierad undervisning utifrån Helena Wallbergs metod, *Lektionsdesign* samt att implementera den nya läroplanen Lgr22 och de förändrade betygskriterierna. Vidare har de också haft uppdraget att utveckla skolans arbete med elevinflytande och likvärdig bedömning.

På skolan arbetar sammanlagt 42 medarbetare, varav 21 är lärare och sex fritidshemspersonal. Övriga medarbetare utgörs bland annat av elevresurser, administratör, vaktmästare, kökspersonal och elevhälsopersonal i form av speciallärare, SYV, skolsköterska, skolläkare, skolpsykolog och kurator. Övrig personal i fritidshemmet är fritidsledare, barnskötare eller räknas som obehöriga lärare på fritidshemmet.

På skolan går ca 360 elever från förskoleklass till årskurs 9 och 130 elever är inskrivna på fritidshemmet.

På förskolan går ca 80 barn.

Antal barn och elever

Fritidshem	F-klass	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Åk 7	Åk 8	Åk 9
130	26	26	26	26	25	26	25	64	58	60

Elevsammansättning

	2021/22	2022/23
Andel (%) flickor	48	46
Andel (%) elever med utländsk bakgrund	10	11
Andel (%) elever med föräldrar med eftergymnasial utb.	61	62

Socioekonomiskt index

Skola	2020/21	2021/22
Vittra Kungshagen	70,8	82,2

Personal

	2021/22	2022/23
Andel m lärarleg och beh i minst ett ämne	50,7%	59,1%
Andel med ped. högskoleexamen	74,1%	73,8%
Elever per lärare	17,2	19,4

2. Vårt kvalitetsarbete

Vår kvalitetsmodell

Inom Vittra vilar vårt systematiska kvalitetsarbete på Vittra och AcadeMedias gemensamma kvalitetsledningsmodell och är inriktat på de nationella målen. Detta innebär att det finns en gemensam definition av vad som menas med kvalitet och ur vilka aspekter kvaliteten i verksamheten utvärderas. Det innebär också att vi är överens om ett antal gemensamma framgångsfaktorer för att ständigt utvecklas och nå uppsatta mål.

Vår kvalitetsdefinition

I vilken utsträckning vi skapar förutsättningar (strukturkvalitet), för en så god verksamhet (processkvalitet), att vi når de uppsatta målen (resultatkvalitet).

Strukturkvalitet handlar dels om på vilket sätt huvudmannen och skolledningen organiserar och skapar förutsättningar för utbildningens och undervisningens genomförande, dels om andra förutsättningar i form av till exempel sammansättning av personal, elever och barn.

Processkvalitet handlar om våra arbetssätt och kvaliteten i det vi gör.

Resultatkvalitet handlar kort och gott om i vilken utsträckning vi når de nationella målen.

Våra framgångsfaktorer

Uppdraget i fokus – Vi skapar samsyn kring vårt uppdrag och ser alltid till våra barn och elevers bästa när vi fattar beslut.

Proaktiv uppföljning – Vi ser till att vi lever upp till krav och förväntningar och bjuder in barn, elever, föräldrar och medarbetare i förbättringsarbetet. I god tid följer vi upp att vårt arbete ger önskat resultat och är snabba med att korrigera brister och avvikelser.

Kollegial samverkan – Vi skapar arenor och utrymme för gemensamt lärande och erfarenhetsutbyte som leder till att verksamheten utvecklas. Vi redovisar öppet våra resultat, styrkor och utmaningar och lär av varandra.

Aktiv resursfördelning – Vi anpassar organisation, bemanning och andra resurser utifrån förutsättningar och behov.

Gemensamma kvalitetsuppföljningar

Under läsåret genomförs ett flertal olika gemensamma uppföljningar, enkäter och sammanställningar av resultat enligt ett fastslaget årshjul. De gemensamma enkäter som genomförs är dels en trygghetsenkät i grundskolan, som genomförs under höstterminen, vilken syftar till att ge underlag till verksamheten plan mot diskriminering och kränkande behandling. Dels en årlig elev- och vårdnadshavarenkät, vilken genomförs vid vårterminens start, som ger oss såväl elevernas som vårdnadshavarnas perspektiv på verksamheten. Enkäten genomförs både i förskolan och i grundskolan inklusive fritidshemmet.

Utöver detta gör lärarna i mitten av varje termin en nulägesbedömning av elevernas kunskapsutveckling i grundskolan, dels i form av så kallade prognoser och omdömen (årskurs 1-9), dels i form av Läsa-Skriva-Räkna (förskoleklass, årskurs 1 och 3). Två gånger om året görs bedömningar av måluppfyllelsen och den pedagogiska processen i förskolan.

Sammantaget ger det såväl den enskilda skolenheten som huvudmannen underlag för att kontinuerligt kunna bedöma kvaliteten i arbetssätt (t ex undervisningen, elevhälsoarbetet och trygghets- och värdegrundsarbetet m.m.), samt för att bedöma i vilken utsträckning de nationella målen har nåtts under det gångna läsåret.

I juni sammanställs samtliga betyg och omdömen samt resultaten på de nationella proven för att skapa ett underlag till att bedöma hur väl målen för kunskaper och värden i läroplanen nås under läsåret (resultatkvalitet). Betygsuppgifterna för såväl avgångselever som samtliga elever på skolan presenteras i resultatredovisningen i denna kvalitetsrapport.

Under början av påföljande hösttermin sammanställer såväl skolenheterna som huvudmannen sitt systematiska kvalitetsarbete i en sammanfattande kvalitetsrapport och verksamhetsplaner tas fram för hur skolenheten ska arbeta vidare mot högre måluppfyllelse nästa läsår.

Enhetens systematiska kvalitetsarbete

Organiseringen av skolenhetens systematiska kvalitetsarbete

En av grundstenarna i Vittras kvalitetsarbete handlar om att kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten för att hitta förbättringsområden och driva utveckling. I det systematiska kvalitetsarbetet används gemensamma metoder, aktiviteter och processer för att följa upp arbetet gentemot de nationella målen och styrdokumenterna. I detta arbete sker löpande aktiviteter och uppföljning på såväl skol- som huvudmannanivå.

Huvudmannens och skolenhetens gemensamma aktiviteter och processer finns beskrivna i ett årshjul (se nedan). Utifrån detta årshjul tar varje skolenhet fram en egen plan för vilka aktiviteter och processer som ska användas på skolenheten och hur medarbetare, barn, elever samt föräldrar görs delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet på skolan.

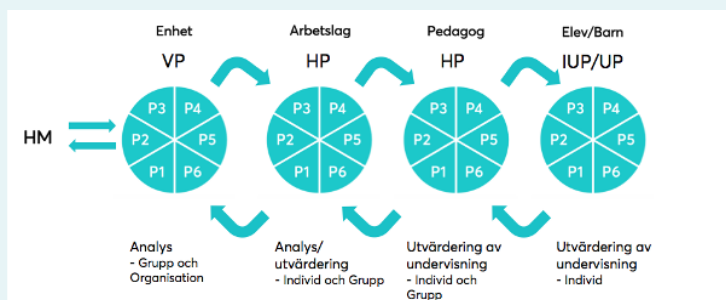
Dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet

För att kunna följa arbetet och resultaten finns det i Vittra gemensamma strukturer för *dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet*. Dokumentationen möjliggör även spridning av kunskaper och erfarenhet samt ger en ökad samsyn kring vårt uppdrag. Huvudmannen och varje skolenhet har en egen Google Drive där det samlade kvalitetsarbetet dokumenteras. En Drive är en tjänst där filer kan skapas och delas mellan deltagarna av tjänsten. I Driven återfinns skolenhetens verksamhetsplan och arbetslagets handlingsplaner, skolenhetens resultat och analyser. Syftet med att dokumentera i Driven är att möjliggöra för varje medarbetare att följa och delta i arbetet. Huvudmannen ska också kunna följa skolans systematiska kvalitetsarbete och på så sätt skapa förutsättningar för varje skolas utveckling. I slutet av varje läsår gör skolan en sammanfattning av årets kvalitetsarbete och identifierar utvecklingsområden som ska prioriteras under nästa läsår, vilket presenteras i en kvalitetsrapport.

Stödstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet

Varje läsår upprättas en verksamhetsplan för huvudmannen och för respektive skolenhet. Verksamhetsplanen utgår från resultat och analyser i det systematiska kvalitetsarbetet och innehåller prioriterade områden, mål, målkriterier, handlingar och uppföljning.

Insatserna i verksamhetsplanen utvärderas och analyseras kontinuerligt. På varje skolenhet har varje arbetslag en handlingsplan som bygger på skolenhetens verksamhetsplan. Varje lärare har en handlingsplan som bygger på arbetslagets handlingsplan samt den egna pedagogiska planeringen.

Vittra Kungshagens läsår är indelat i sex perioder, där varje period är omkring 6 veckor. Perioderna är fördelade över året enligt ett gemensamt årshjul och läsårsstruktur. Syftet med perioderna är att skapa förutsättningar för skolans systematiska kvalitetsarbete. Varje period avslutas med en eller flera utvärderings- och förberedelsedagar (UF-dagar) motsvarande studiedagar då eleverna är lediga. Under UF-dagarna sker utvärdering och analys av undervisningens kvalitet och resultat av både ledningsgrupp, elevhälsa och av arbetslag. Under UF-dagarna sker planering och förberedelser inför kommande period. En del av skolans kollegiala lärande planeras under UF-dagarna där lärare ges möjlighet att arbeta tillsammans med olika undervisningsfrågor. Det är även under UF-dagarna som en del av läsårets kompetensutvecklingsinsatser genomförs.

Som ett led i vårt systematiska kvalitetsarbete med prognos kunskap i oktober/mars samt utfall av betyg och omdömen i december och i juni har resultaten analyserats i ledningsgrupp, arbetslag och i elevhälsan. Utifrån analyserna formuleras nya handlingar på individ - och gruppnivå för att säkerställa att eleverna ges de bästa förutsättningarna att lyckas både utifrån undervisning och värdegrund.

Föregående läsår 2021-2022 identifierades flera prioriterade utvecklingsområden och mål kopplade till både undervisning och värdegrundsarbete. Utifrån elevernas och ansvarsgruppernas behov och förutsättningar har skolan organiserat för bemanning och resursfördelning och därmed skapat förutsättningar för undervisning och värdegrundsarbete. Mål och handlingar formulerades i enhetens verksamhetsplan utifrån undervisning och värdegrund. Vidare bearbetades och omformulerades målen och handlingarna i arbetslagens handlingsplaner och arbetslagen har systematiskt och kollegialt följt upp mål och handlingar genom analys och utvärdering under läsåret.

Skolans prioriterade utvecklingsområden 2022/23

Undervisning

- Samhällsförankrad och ämnesövergripande undervisning (tema)
- Differentierad undervisning
- Lgr22
- Matematikundervisning
- Elevinflytande i undervisningen

Värdegrundsarbete

- Arbetsro
- Trygghet

- Gemenskap

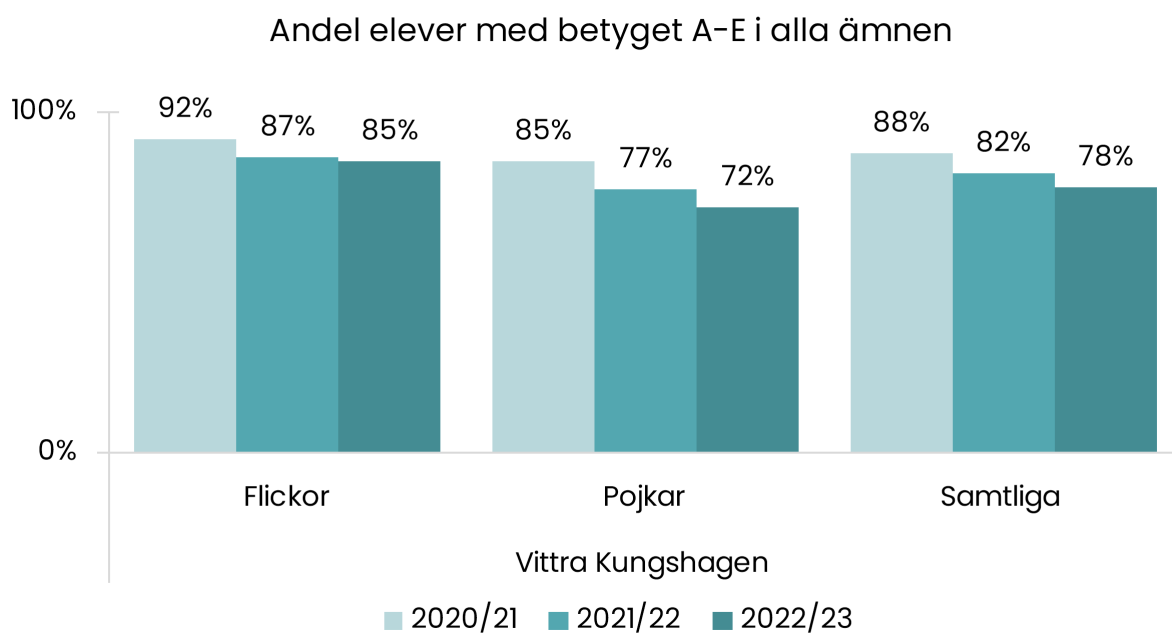
Vittras pedagogiska riktning (Verktyg och arbetssätt)

- Kvartersmålen
- Redaktionen

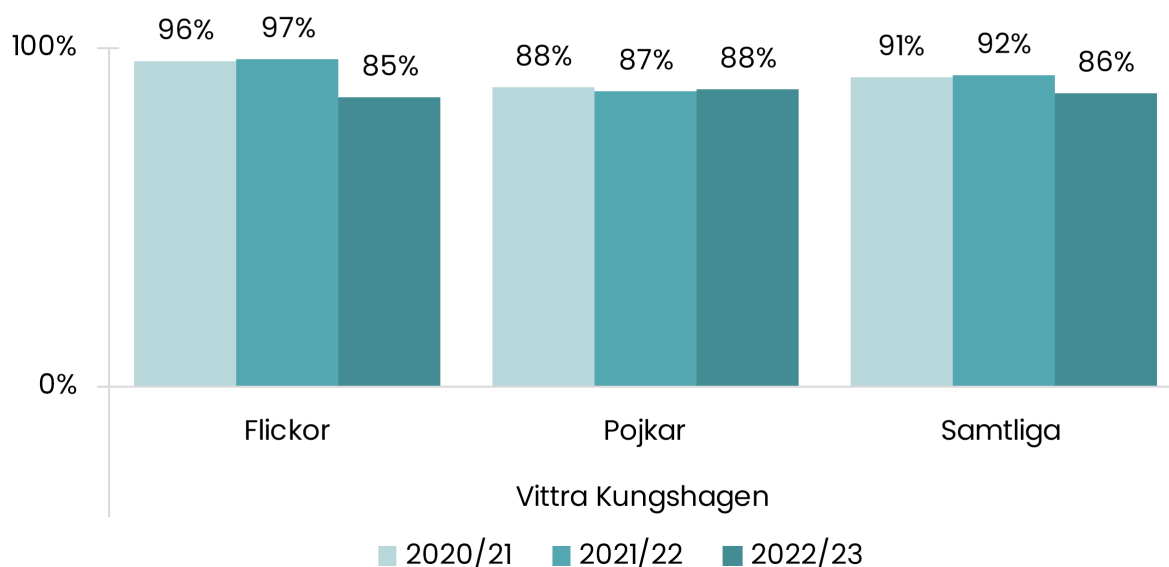
3. Resultat kvalitet grundskola

Resultat kvalitet handlar om i vilken utsträckning de nationella målen nås, det vill säga de mål som finns i läroplanen för respektive skolform.

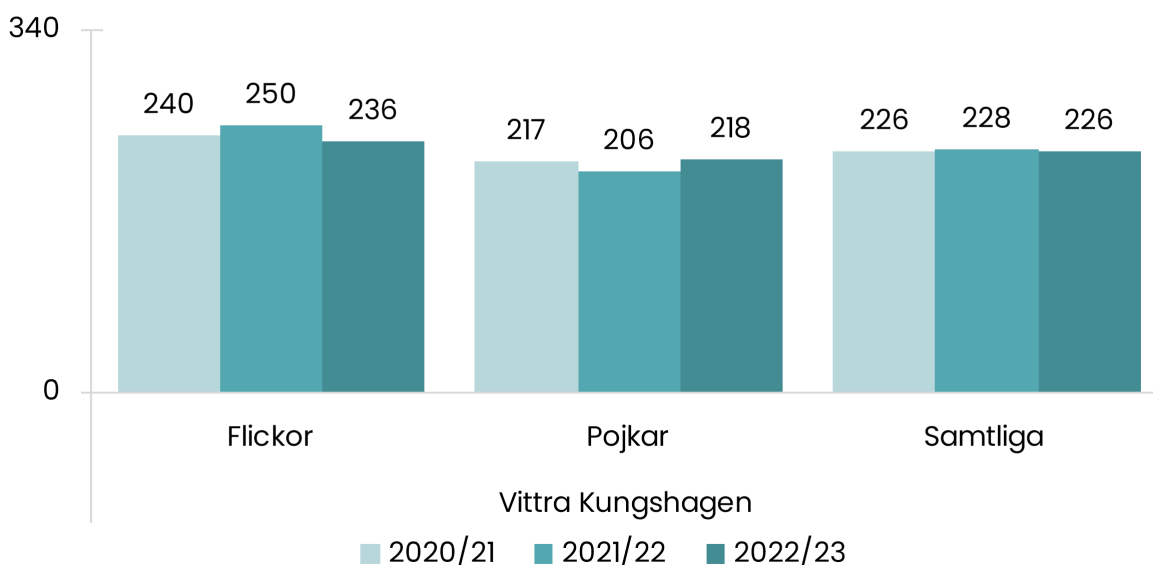
Betyg avgångselever (åk 9)

Andel elever med behörighet till gymnasiets yrkesprogram

Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)

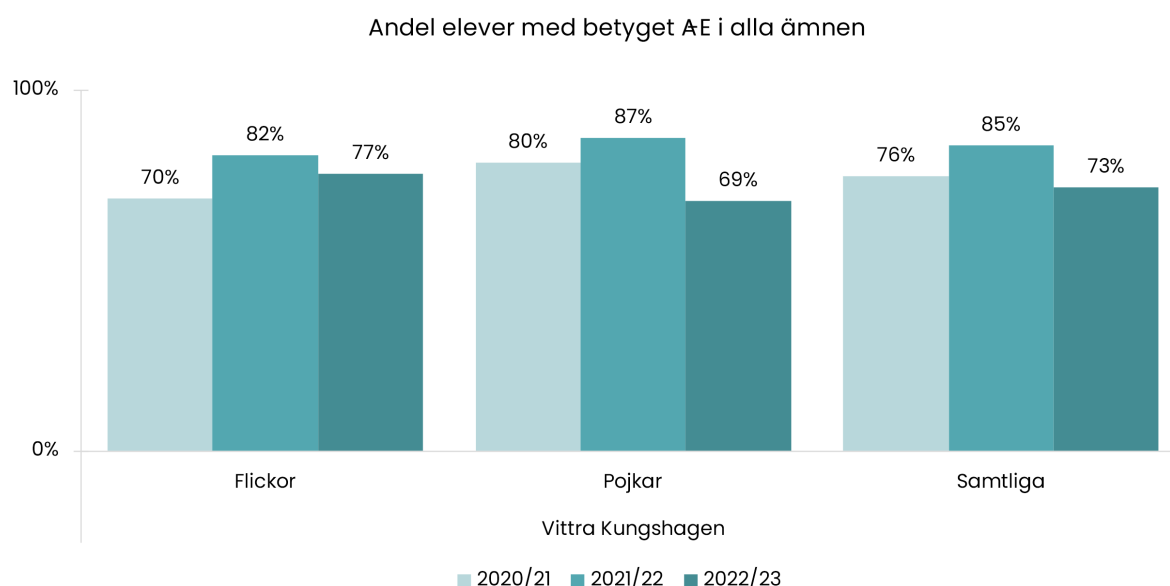

Det är 78 % av eleverna i åk 9 som når betygskriterierna i samtliga ämnen för läsåret 2022–2023. För läsåret 2021–2022 var motsvarande siffra 82 % och för läsåret 2020–2021 var siffran 88 %. Andelen elever med behörighet till gymnasieskolan (yrkesprogram) är 86 %. Meritvärdet är på 226 poäng räknat på 17 ämnen för läsåret 2022–2023. Motsvarande siffra för läsåret 2021–2022 var 228 poäng och för läsåret 2020–2021, 226 poäng. Meritpoängen har varit jämn över tid och ligger i paritet med det genomsnittliga meritvärdet för riket. Att

meritvärdet inte sjunkit trots att fler elever inte når betygen E-A i alla ämnen kan bero på att fem av 13 elever har betyg F i endast ett eller två ämnen. Åtta elever har tillsammans 60 st F-betyg av totalt 66 st.

Det är 85 % av flickorna i åk 9 som når betygskriterierna i samtliga ämnen för läsåret 2022-2023 och för pojkarna är det 72 %. För läsåret 2021-2022 var motsvarande siffra för flickor 87% och för pojkar 77 %. Läsåret 2020-2021 var siffran för flickor 92 % och för pojkar 85%.

Betyg (åk 6)

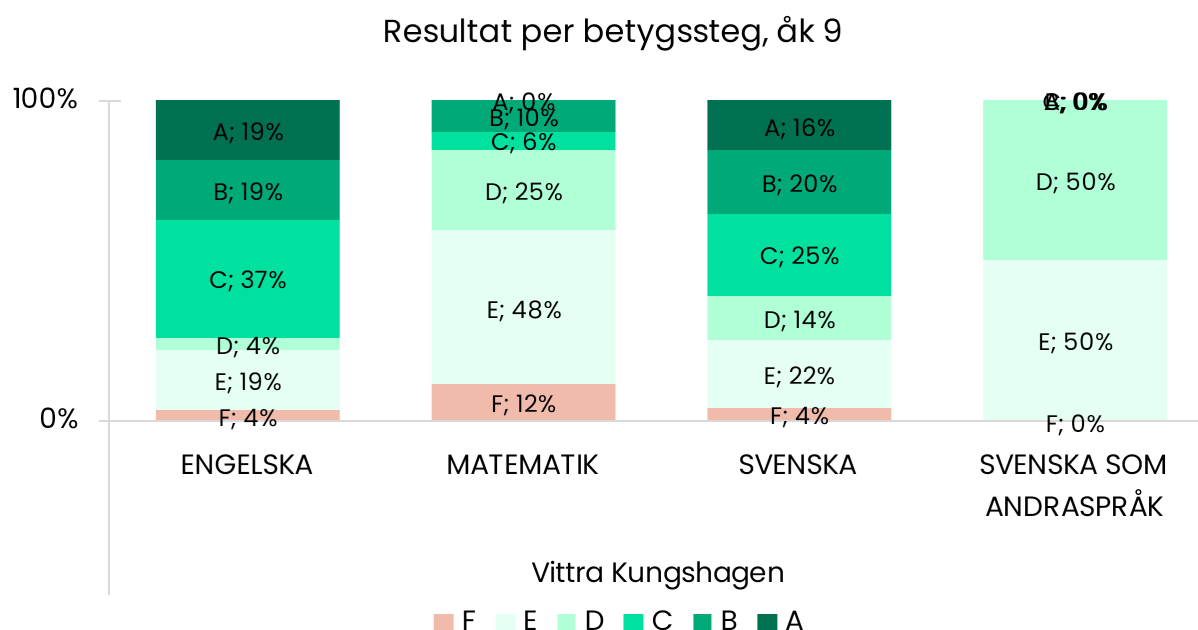
Det är 73 % av eleverna i åk 6 som når betygskriterierna i samtliga ämnen för läsåret 2022-2023. För läsåret 2021-2022 var motsvarande siffra 85 % och för läsåret 2020-2021 var siffran 76 %. Jämfört med föregående läsår är resultatet lägre men mer i paritet med resultatet för 2020-2021.

Det är 77 % av flickorna i åk 6 som når betygskriterierna i samtliga ämnen för läsåret 2022-2023 och för pojkarna är det 69 %. För läsåret 2021-2022 var motsvarande siffra för flickor 82% och för pojkar 87 %. Läsåret 2020-2021 var siffran för flickor 70 % och för pojkar 80%. Detta läsår har pojkarnas resultat sjunkit 18 % jämfört med förra året. Ett trendbrott är att pojkarna fått lägre resultat jämfört med flickornas för innevarande läsår, jämfört med tidigare läsår då pojkar haft högre resultat.

I åk 6 är det fyra pojkar som inte når E i samtliga ämnen. Två av dessa har betyg F i ett

ämne var. De andra två har totalt 22 av de 29 st F-betygen. Det ger ett stort utfall i vår statistik över elever som klarat alla ämnen E-A.

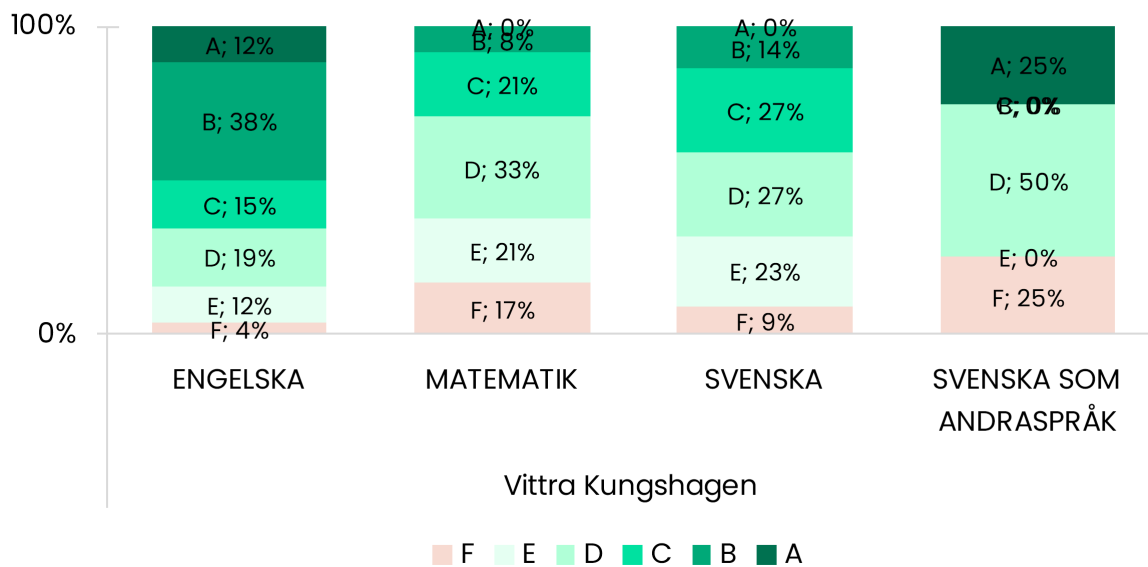
Resultat - nationella prov (åk 9)

I svenska och engelska är betygsresultaten överlag överensstämmande med varandra, samma andel som når lika betyg. I matematik är det ingen andel som får betyg A och fler elever får betyg F jämfört med svenska och engelska. I svenska som andraspråk når alla elever godkänt men inga elever når högre betyg än D.

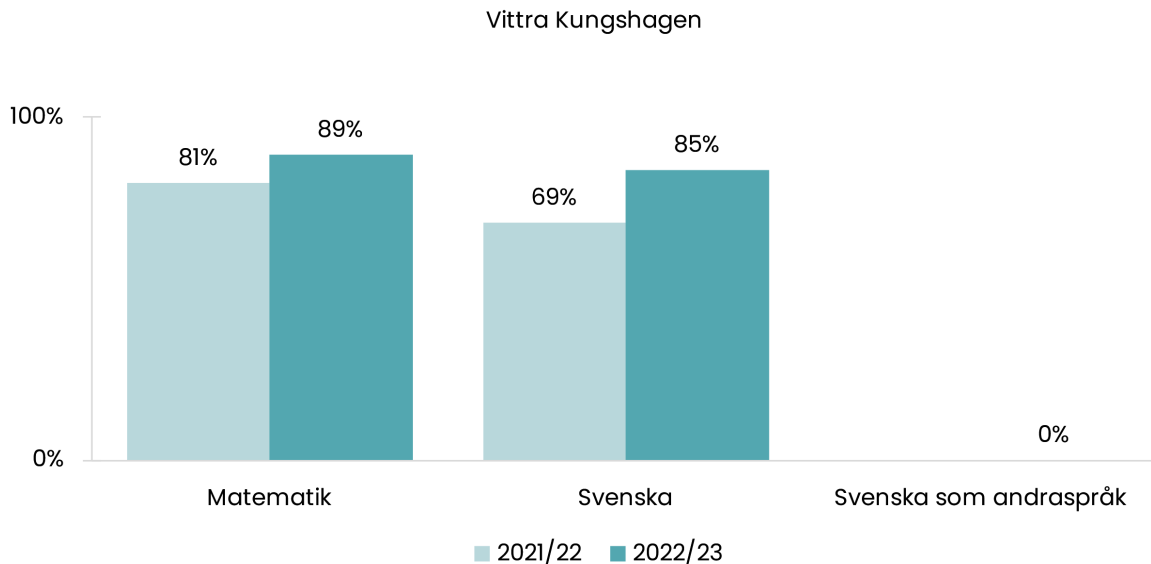
Resultat - nationella prov (åk 6)

Resultat per betygssteg, åk 6

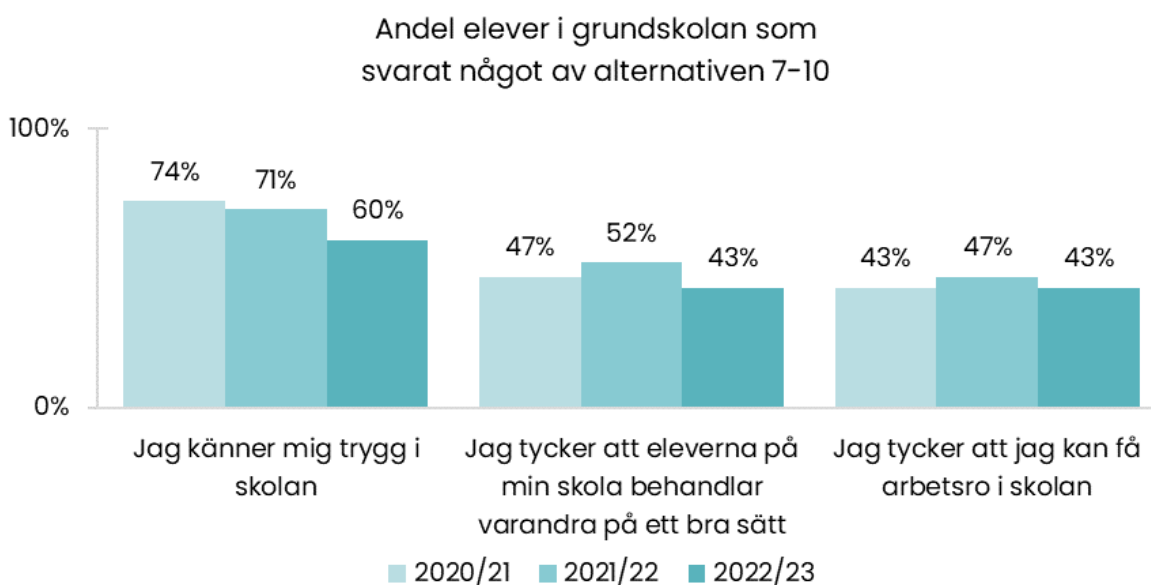
I åk 6 når 96 % av eleverna godkända resultat på engelska. Över hälften når betygsstegen A-C. I svenska når 91 % godkända resultat. I svenska som andraspråk har 75 % av eleverna godkända resultat. I matematik når 83 % godkända resultat.

Resultat - nationella prov (åk 3)

I åk 3 är det 89 % som når godkänt resultat i matematik 2022-2023. Förra året var det 81 % som var godkända. En ökning med 8 %. I svenska når 85 % av eleverna ett godkänt resultat. Förra året var det 69 % som var godkända. En ökning med 16 %.

Trygghet och värdegrund

Gällande trygghet och värdegrund ses en minskning av elevernas upplevelse. Elever som känner sig trygga på skolan är 60%, en minskning med 11 procentenheter sedan förra året och 14 procentenheter sedan året dessförinnan. 43 % av eleverna tycker att eleverna på skolan behandlar varandra på ett bra sätt. Läsåret 2021-2022 var det 52% som ansåg det och 2020-2021 var det 47 %. Arbetsron på skolan är i år på 43 %, läsåret 2021-2022 var resultatet 47 % och läsåret 2020-2021 43%.

5. Sammanfattande utvärdering - Grundskolan

Undervisning och lärande

Rektors organisering

Eleverna på Vittra Kungshagen ingår i två åldersintegrerade arbetslag som benämns minior- och juniorlaget (F-åk 3 och åk 4-6) och seniorlaget (åk 7-9). Förutom de två arbetslagen minior/junior och senior finns även ett arbetslag för fritidshemmet. Varje arbetslag leds av en arbetslagsledare som även ingår i skolans ledningsgrupp. Medarbetarna i arbetslagen träffas en gång i veckan för arbetslagsmöten. Arbetslagsledarna, skolans administratör och biträdande rektor ingår tillsammans i skolans ledningsgrupp som leds av skolans rektor och träffas varje vecka på ledningsgruppsmöte. Skolans ledningsgrupp har ett övergripande ansvar över skolans inre organisation som till exempel utveckling och uppföljning av undervisningskvaliten och resultat och arbete med skolans värdegrundsarbete..

Varje elev tillhör en ansvarsgrupp med tillhörande ansvarspedagog. Undervisning sker i huvudsak i ansvarsgruppen av ämneslärare utifrån elevernas behov, förutsättningar och grupperingar kopplade till läroplan och timplan.

Varje vecka erbjuds eleverna på Seniorerna och Juniorerna två timmars extra studier fördelat på två eftermiddagar. Lärare på skolan har under läsåret träffats på onsdagar för kollegialt lärande. Förstelärarna, i samarbete med rektor, har haft uppdraget att utbilda och leda det kollegiala lärandet.

På skolan har vi för Seniorerna haft en särskild undervisningsgrupp vars ansvariga varit en lärare och en elevassistent. Den särskilda undervisningsgruppen har handletts av skolans speciallärare. För Miniorer och Juniorer har det funnits en resurspedagog som stöttat enskilda elever i undervisningen. Flertalet av fritidshemmets pedagoger har under skoltid gått in och arbetat som resurspedagoger i undervisningen och samtidigt hjälpt enskilda elever.

Utifrån Vittras pedagogiska verktyg och arbets sätt har arbetslagen bestämt vilka de behöver utveckla vidare. Under året har ledningsgruppen tillsammans med arbetslagsledare och arbetslag följt upp arbetet och utvärderat olika insatser kopplat till verktygen. Arbetslagen har bland annat fortsatt arbetet med att undervisa tematiskt och samhällsengagerat.

Utvärdering och analys av kunskapsresultaten

Årskurs 7-9

Kunskapsresultaten har varierat över tid och diskrepansen (mellan slutbetyg och nationella provbetyg) mellan läsåren har varierat, vilket är en indikator på att skolan måste arbeta vidare med att få en ännu jämnare undervisningskvalitet och en än mer likvärdig utbildning.

Eftersom fem elever i åk 9 har underkänt i endast ett eller två ämnen kan skolan framöver bli än bättre på att sätta in insatser så att dessa berörda elever klarar betygskriterierna för minst E. Då skulle resultatet av andelen elever som når E-A bli mycket högre. Framåt ser vi att kommunikationen mellan arbetslaget och elevhälsan behöver intensifieras gällande vilka insatser som behöver genomföras för att få ovan nämnda elever godkända.

Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat är högre jämfört med hela riket, här behöver skolan arbeta vidare med likvärdig bedömning och undervisningskvaliteten för att pojkarna ska lyckas än bättre.

Ett prioriterat utvecklingsområde under läsåret har varit att få högre måluppfyllelse i matematik för åk 9 samt att fler elever skulle klara E på det nationella provet i matematik.. Föregående läsår var diskrepansen mellan provresultatet på det nationella provet i matematik och slutbetygen i matematik för hög. Under läsåret har vi fortsatt med att matematikläraren och specialläraren haft ett nära samarbete och flera av de elever som riskerat att inte uppnå betygskriterierna i matematik har gått i särskild undervisningsgrupp undervisad av specialläraren. Vidare har vi under läsåret haft matematikmöten med matematikläraren och specialläraren som letts av rektor. Där har fokus legat på att utveckla matematikundervisningen, följa upp elever som riskerar att inte nå betygskriterierna och besluta vilka handlingar som måste sättas in för att få fler elever att nå målen. Vi har också under våren kunnat erbjuda elever i åk 9 som riskerat att inte nå betygskriterierna i matematik 1-1 undervisning, detta genom utökad stöd av huvudman. I år har alla dessa handlingar ovan lett till att fler elever i åk 9 klarade E på de nationella proven i matematik och att diskrepansen sjunkit markant mellan provresultat och

slutbetyg i matematik för åk 9.

Ytterligare ett prioriterat utvecklingsområde under läsåret har varit att vi skulle utveckla vårt arbete med samhällsförankrad och samhällsengagerad undervisning, vilket vi gjort genom att arbetslagen arbetat med flera olika teman där flera ämnen ingått och där också aktuella samhällsfrågor tagits in i undervisningen. Vi ser att våra teman gjort att elevernas lärande fördjupats och att kunskaperna finns kvar över tid, vilket kan vara en förklaring till att våra meritvärden ligger jämnt över tid.

Årskurs 4-6

I åk 6 ser vi att fyra elever fått särskilt stöd och anpassningar, men att de trots dessa åtgärder inte nått betygsgränserna för E-A. I likhet med åk 9 ser vi att tre elever har F i ett ämne. Här kan skolan framöver bli än bättre på att sätta in åtgärder för att berörda elever ska klara betygsgränserna för minst E. Då skulle resultatet av andelen elever som når E-A bli högre också i åk 6. Även för våra Juniorer ser vi att kommunikationen mellan arbetslaget och elevhälsan behöver intensifieras gällande vilka insatser som behöver genomföras för att få elever godkända. Arbetslaget kommer fortsätta arbeta med samhällsförankrad-, ämnesövergripande- och differentierad undervisning som en del i arbetet med skapa en motiverande och meningsfull undervisning utifrån elevernas erfarenhet, behov och förutsättningar. Arbetslaget har under läsåret jobbat kollegialt med det prioriterade utvecklingsområdet differentierad undervisning men det behöver vi arbeta vidare med för att öka den totala måluppfyllelsen för årskurs 6.

Årskurs 1-3

I åk 3 har vi sett en ökning i andel elever som når godkänt resultat i svenska och matematik jämfört med tidigare år. Utöver att arbetslaget jobbat mycket med samhällsförankrad-, ämnesövergripande- och differentierad undervisning, tror vi att regelbundna kunskapsavstämningar har gjort att vi kunnat sätta in insatser och anpassningar tidigt. Lärarna uttrycker att LSR och Legilexi har givit dem bra indikationer på elevernas styrkor och deras utvecklingsområden. En framgångsfaktor för årskurs 3 är att ansvarsgruppen har haft samma lärare sedan förskoleklass. Denne har kunnat anpassa och stötta eleverna under lång tid och fått de elever som inte nått godkänt resultat att ändå utvecklas utifrån deras individuella förmågor.

Utvärdering av Läsa-skriva-räkna-garantin

I åk 1 är det 88 % av eleverna som klarar matematiken och läsdelen i svenska. I skrivdelen i svenska är det 81% som klarar den. LSR ger oss en bra överblick över vilka elever som behöver mer träning i svenska och matematik. Under året har de elever som inte klarat testen fått extra stöd i skolan. Utöver den ordinarie undervisningen och anpassade uppgifter till eleverna har eleverna också fått hjälp av en resurspedagog. Denne har kunnat lästräna och övat extra med de elever som behövt det.

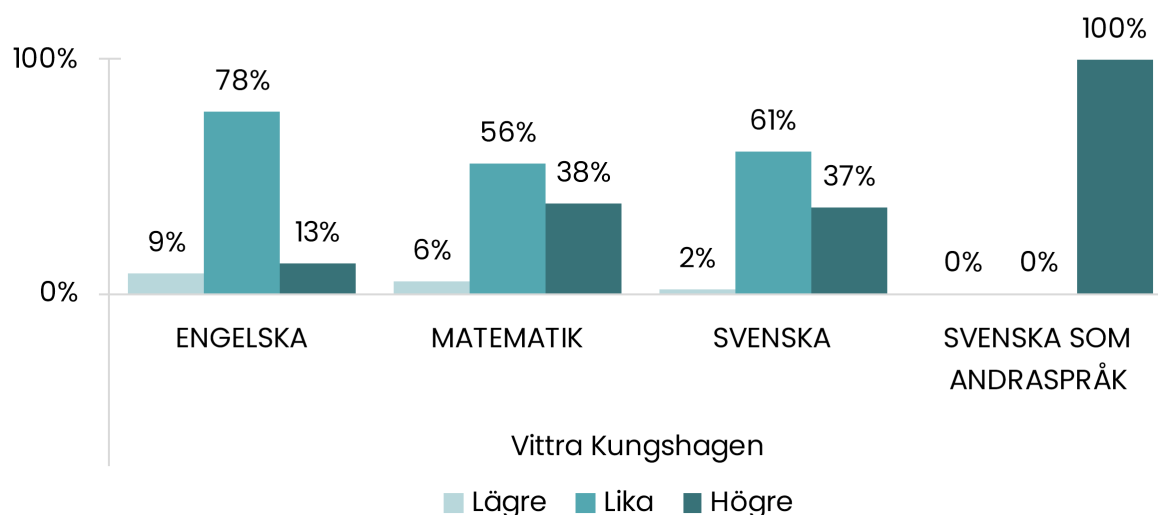
Läsa-skriva-räkna-garantin har gjort att vi kan sätta in insatser i både svenska och matematik tidigt. Det lett till att vi kunnat stötta och träna med eleverna från tidig ålder.

I förskoleklass har vi under läsåret satsat på att öka behörigheten i ansvarsgruppen genom att anställa ytterligare en lärare, vilket resulterat i att två lärare arbetat med ansvarsgruppen. Tidigare var det en lärare och en elevassistent som jobbade med gruppen, i arbetslagets utvärderingar kan vi utläsa att undervisningskvaliteten har stärkts genom denna bemanningsförändring.

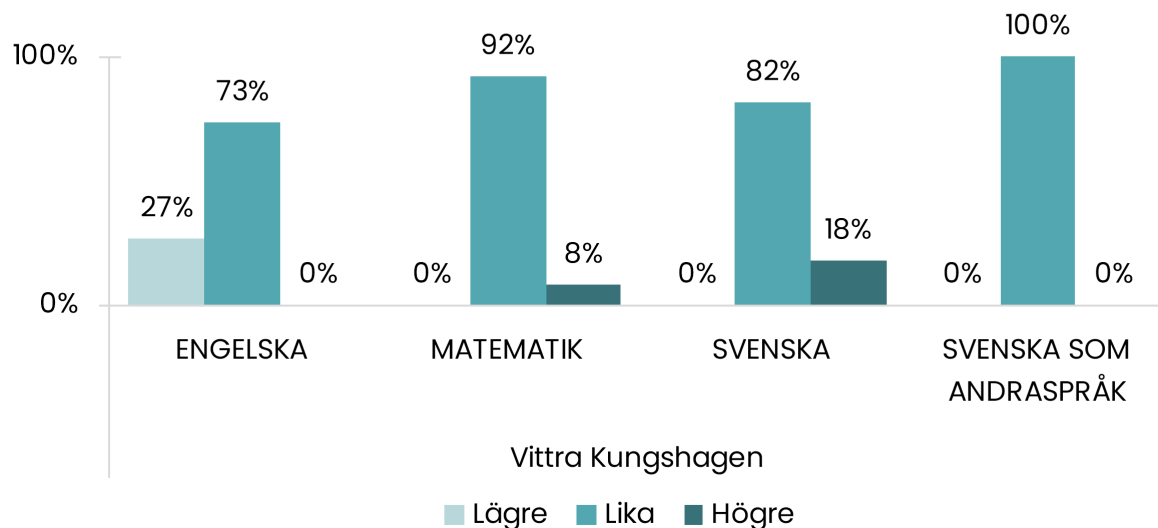
Lärarna i förskoleklass har använt sig av skolans generella anpassningar, däribland bildstöd, för att kompensera för de elever som inte haft tillräcklig språkförståelse. Lärarna har också delat upp gruppen i olika storlekar utifrån den undervisning som genomförts och har anpassat materialet utifrån elevernas olika behov.

Utvärdering och analys av likvärdig bedömning och betygssättning, nationella prov

Andel elever med lägre, lika, resp. högre betyg jämfört med provbetyg, åk 9 2022/23

Andel elever med lägre, lika, resp. högre betyg jämfört med provbetyg, åk 6 2022/23

Bedömning och betygssättning har skett i linje med de riktlinjer som regleras i skollagen. En framgångsrik och återkommande insats har varit att organisera för sambedömning, vilket har inneburit att lärare tillsammans samverkar kring bedömning för att stärka förmågan att göra en allsidig och likvärdig bedömning. Utöver lokal sambedömning

mellan lärare har också lärare tillsammans med lärare från andra vittraskolor samverkat i bedömningen av de nationella proven där både generella bedömningsmatriser och specifika betygsunderlag diskuterats kollegialt. Nämnade insatser kommer över tid bidra till och skapa förutsättningar för likvärdighet både inom och mellan skolor.

Under detta läsår har vi fortsatt implementeringen av nya läroplanen genom ett riktat fokus på de nya bedömnings- och betygsriterierna. Under flera tillfällen har berörda ämneslärare från fem Vittraskolor träffats digitalt för att nätverka kring läroplanens olika delar, både från förutbestämda frågeställningar kring bedömning och betygssättning men också utifrån lärarnas behov.

Under året har lärarna kollegialt också gått kursen *Betyg och bedömning*, Academedias interna utbildning i samarbete med Karlstad universitet.

Rektor och biträdande rektor har även under året arbetat fram en ny struktur och organisation för genomförande och bedömning av de nationella proven, vilket resulterade i att lärarna fick än bättre förutsättningar jämfört med tidigare att göra sina bedömningar.

Nytt för året är att alla lärare som genomfört nationella prov har haft en dialog med rektor kring resultatet och preliminära slutbetyg. Där har lärarna fått motivera de avvikelser som förekommit samt redogjort för vilka underlag som motiverar avvikelserna.

I åk 9 är korrelationen på andel elever som får lika betyg mellan nationella prov i svenska och slutbetyg 61 %. För engelska är motsvarande siffra 78%. Avvikelsen i svenska och engelska förklaras med att högre betyg än resultat på nationella proven beror på kompletterande prov och flera möjligheter att visa sina kunskaper över tid.

I år har 88 % av eleverna i åk 9 klarat minst E på nationella provet i matematik. Det är en klar förbättring jämfört med föregående läsår, då 65 % hade minst E. I matematik är korrelationen på andel elever som får lika betyg mellan nationella provresultat och slutbetyg 56 %. 6% fick ett lägre slutbetyg och 38 % fick ett högre betyg än NP-resultatet. Även här var det en klar förbättring jämfört med förra året, då avvikelsen för ett högre betyg var 70 %.

I åk 6 har eleverna nått goda resultat på nationella proven i engelska och svenska, i svenska 91 % och i engelska har 96 % nått provets mål. I matematik har 83 % av eleverna nått minst E på nationella provets mål. I både matematik och svenska är korrelationen god mellan resultaten på nationella proven och betygen. I matematik stämmer 92% av betygen överens med nationella provresultaten. I svenska stämmer 82 % av betygen överens med nationella provresultaten. I engelska är det en större avvikelse, 27 %, i

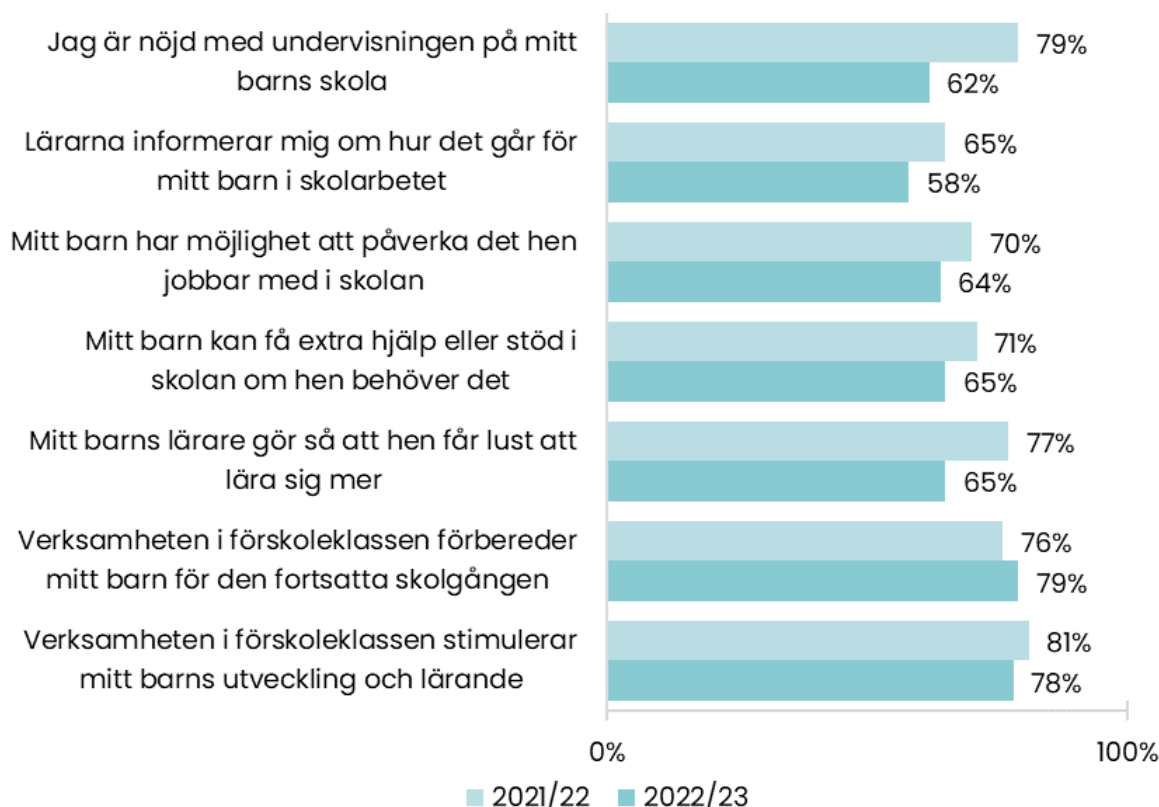
korrelation mellan resultat och betyg. Avvikelsen är att 27 % av eleverna har fått ett lägre betyg än resultatet på nationella proven, men ingen elev har fått högre betyg.

Vi kommer under nästa läsår fortsätta att arbeta med att minska avvikelsen mellan resultat på nationella prov och slutbetyg genom att vi fortsätter och håller i vårt arbete med kollegialt lärande kring bedömning och betygssättning. Genom våra nyanställningar kommer vi nästa läsår ha behöriga lärare i alla kärnämnen för åk 4-6, vilket också till viss del kommer ge effekt på bedömning och betygssättning.

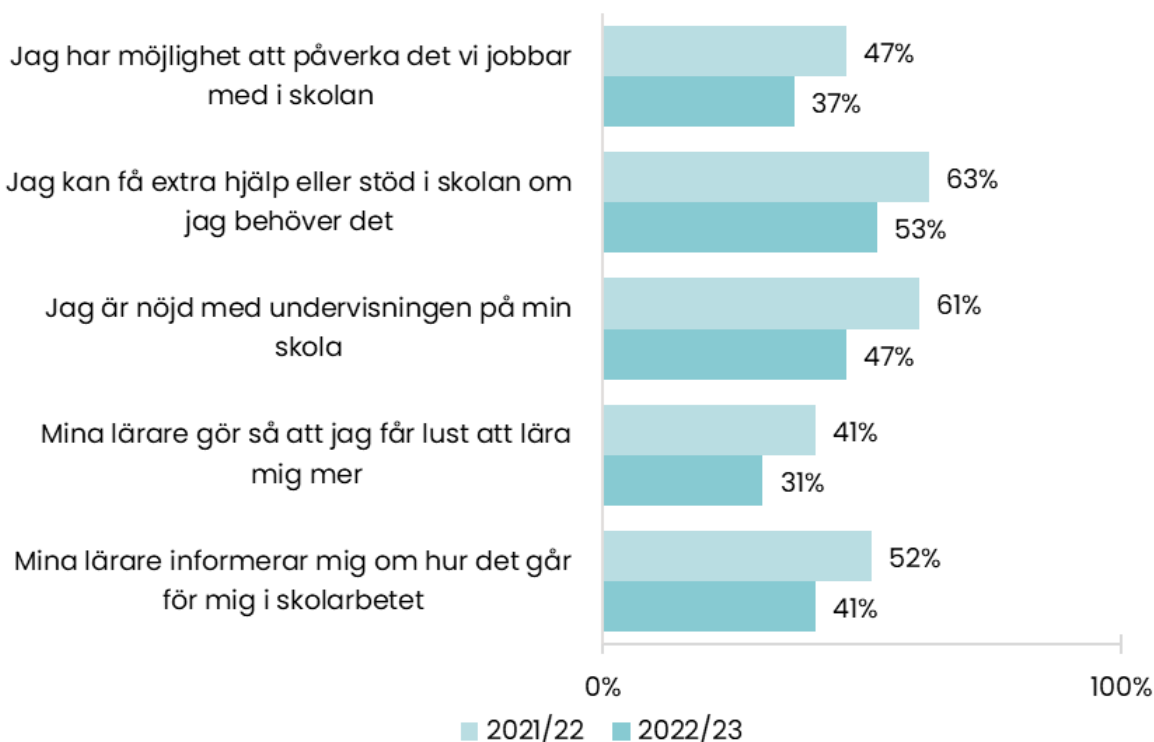
Utvärdering och analys av undervisningens kvalitet

Frågorna ställs till elever i årskurs 4 till årskurs 9 samt till samtliga vårdnadshavare.

Andel vårdnadshavare i grundskolan som svarat något av alternativen 7-10

Andel elever i grundskolan som svarat något av alternativen 7-10

Avseende frågan "nöjdhet med skolans undervisning", ses en minskning jämfört med föregående år. Samma minskning ses för vårdnadshavarna avseende skolans undervisning, en minskning med 17 % jämfört med tidigare år. Utfallet visar tydligt att vi måste fortsätta att arbeta med att utveckla skolans undervisning och att den samhällsförankrade- och ämnesövergripande undervisningen behöver fortsätta att utvecklas men även den undervisning som inte ingår i arbetslagets teman. Fler ämnen såsom NO och SO behöver kopplas på i temat för seniorerna och framöver behöver de ämnena styra temats innehåll. Vidare behöver fler lokala aktörer komma in i våra teman, skolan måste ut i samhället mera, både lokalt och nationellt, för att på så vis än mer motivera eleverna att lära sig mer.

Våra elever visar tydligt att de inte upplever att skolans lärare gör så att de får lust att lära sig, 31%, en minskning på 10 procentenheter. Vårdnadshavarna är också mindre nöjda 65%, en minskning med 12 procentenheter. När frågan lyfts på skolans elevråd framkom att eleverna upplever att undervisning i högre grad behöver väcka elevernas intresse. Under våren har skolans ledningsgrupp auskulterat hos alla ämneslärare och det sammantagna resultatet visade på att undervisningskvaliteten bland lärarna varierade i mycket hög

grad, från välutvecklad differentierad undervisning till undervisning med stor utvecklingspotential.

Vi behöver fortsätta det kollegiala lärandet för lärarna med Differentierad undervisning utifrån metoden *Lektionsdesign* (Helena Wallberg) och få alla lärare att fullt ut hitta en differentiering i sin undervisning.

Vidare upplever inte våra elever att de har möjlighet att påverka det som de jobbar med i skolan, 63%, vilket är en mycket hög andel. Vårdnadshavarna uttrycker i samma fråga, 36%, att deras barn inte får möjligheten att påverka vad de jobbar med. Under året har elevinflytande varit en återkommande punkt på klassråd och elevråd där eleverna också uttrycker att de inte har inflytande över skolarbetet. Lärarna tycker i motsats mot elever och vårdnadshavare att de ger eleverna överlag denna möjlighet, men att det finns en utvecklingspotential.

Nästa läsår kommer Förstelärarna få i uppdrag att arbeta vidare kollegialt med elevinflytandet på skolan.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Sammanfattningsvis behöver vi generellt fortsätta att utveckla vår undervisning för att öka kvaliteten. Vi behöver fortsätta att utveckla den differentierade undervisningen genom att alla lärare använder sig av metoder från *Lektionsdesign* (Helena Wallbergs bok). Vidare behöver vi utveckla Vittraverktyget, Redaktionen för att än mer få till den samhällsförankrade undervisningen. Vi ska hålla fast vid det som varit framgångsfaktorer, att arbetslagen arbetat tematiskt och de handlingar som gjort att matematikundervisningen utvecklats.

Till kommande läsår behöver vi utveckla (undervisningskvaliteten). Skolan kommer bland annat fortsätta utveckla den differentierade undervisningen genom kollegialt lärande i *Lektionsdesign* av våra förstelärare och Jennie-Ann Mattsson, kvalitets- och utvecklingsansvarig inom Academedia.

Redaktionen (ett av Vittras sex verktyg), utveckla arbetet med samhällsförankrad undervisning genom att skolans lokala projektgrupp (Förstelärare med flera) implementerar arbetet med Redaktionen i våra arbetslag.

Elevinflytande, utveckla arbetet med att öka det reella inflytandet över undervisningen genom kollegialt lärande av Förstelärarna.

Till kommande år ska vi hålla fast i:

Fortsätta att undervisa tematiskt och ämnesövergripande.

Fortsätta utveckla matematikundervisningen och minska våra avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg genom att hålla i våra matematikmöten mellan rektor, speciallärare och matematiklärare.

Värdegrundsarbetet – Trygghet och studiero

Rektors organisering

Föregående läsår 2020–2021 identifierades prioriterade utvecklingsområden och mål kopplade till värdegrundsarbetet. Utifrån elevernas och ansvarsgruppernas behov och förutsättningar har skolan organiserat för bemanning och resursfördelning och därmed skapat förutsättningar för skolans värdegrundsarbete. Mål och handlingar formulerades i enhetens verksamhetsplan utifrån värdegrundsarbetet. Vidare bearbetades och omformulerades målen och handlingarna i arbetslagens handlingsplaner och arbetslagen har systematiskt och kollegialt följt upp mål och handlingar genom analys och utvärdering under läsåret.

Rektor har organiserat för studiero och trygghet genom att ta ett övergripande ansvar genom att stötta pedagoger med organisation och struktur. Skolledning arbetar med att kontinuerligt och systematiskt följa upp studieron och tryggheten på skolans UF-dagar, som äger rum efter varje avslutat 6 veckors period under läsåret. På hösten genomförs en trygghetsenkät med eleverna vars resultat ligger till grund för skolans *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Mål och handlingar i planen följs upp löpande av skolledning, arbetslag och elevhälsa samt utvärderas flera gånger per läsår.

En stående punkt på skolans elevråd och klassråd är studiero och trygghet, där eleverna får vara med och uttrycka hur de upplever dessa områden, utifrån bland annat trygghet på raster och studiero på lektionerna.

En gång om året får alla elever vara delaktiga i att ta fram skolans ordningsregler. Detta sker genom att frågan lyfts både på klassråd och elevråd. Sedan fattar rektor beslut om ordningsreglerna. Dessa sitter också uppsatta i skolans lokaler och kommuniceras hem till

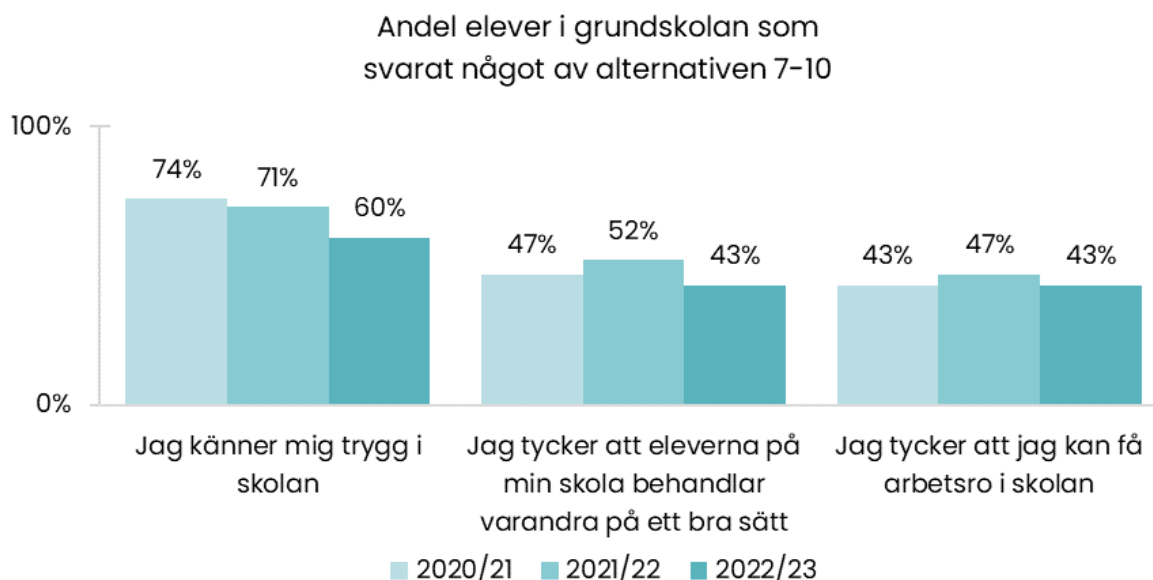
vårdnadshavarna.

En gång om året genomför skolan en kvalitetsundersökning för elever och vårdnadshavare där en del handlar om skolans värdegrundsarbete. Resultaten följs upp och analyseras av skolledning, arbetslag och elevhälsa och utifrån det identifieras nya mål och handlingar.

Som en del av skolans värdegrundsarbete arbetar skolans elevhälsa tillsammans med lärarna med Motivationslyftet i syfte att leda arbetet med studieteknik, inre motivation, gruppdynamik, förutsättningar för lärande och målbildsarbete. Utvärdering och planering av Motivationslyftet har skett kontinuerligt under skolans UF-dagar.

Skolan har rutiner för att anmäla, utreda och följa upp upplevd kränkande behandling. I skolans *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* finns rutiner och arbetsgång tydligt kommunicerat. Dessa följs kontinuerligt upp på bland annat ledningsgruppsmöten och arbetslagsmöten under läsåret i syfte att se att rutinerna efterlevs och ägs fullt ut av alla medarbetare.

Utvärdering och analys av värdegrundsarbete - trygghet och studiero

Vi ser att tryggheten på vår skola har minskat de senaste två åren från 74% till 60%. Vi ser även en minskning, från 52% till 43%, gällande att eleverna tycker de behandlar varandra på ett bra sätt. Det är en oroande utveckling som skolledningen tagit på stort allvar och redan påbörjat olika insatser för att vända.

En förklaring till att elevernas trygghet har minskat kan vara att efter branden sommaren 2021 har skolan tre skolbyggnader, gångavstånd 15 minuter, vilket inneburit att senioreleverna (åk 7–9) haft långa transportsträckor mellan skolbyggnaderna och där det inte varit möjligt att fullt ut resurssätta med pedagoger som kunnat följa med dem i förflyttningarna. Skolledning har dock organiserat för att minimera elevernas förflyttningar mellan byggnaderna genom att göra anpassningar i skolschemat, vars syfte bland annat varit att öka tryggheten.

I skolans trygghetsenkät har eleverna också nämnt korridorer, omklädningsrum, toaletter och delar av skolgården som otrygga platser. Som ett led i att få dessa platser mer trygga har skolan ökat vuxennärvaron genom bland annat entrevärdar vid skolstart i korridorerna samt utökat antalet rastvärdar på skolgården. Vidare har vi också infört bestämda rastaktiviteter på olika platser på skolgården för att öka tryggheten. I omklädningsrummen finns numera en extra pedagog för de yngre åldrarna, vilket redan elever uttryckt skapat ökad trygghet i omklädningsituationen.

Då skolan har många toaletter så har eleverna under året fått vara med och bestämma vilka toaletter som tillhör vilken ansvarsgrupp. Dessa har sedan märkts upp och otryggheten kring toaletterna har, enligt elevrådet, minskat hos eleverna.

Vi har också startat upp en kiosk i lärmiljön där våra åk 7–9 har sin undervisning. Syftet var bland annat att skapa sunda relationer och gemenskap över gruppgränserna genom en naturlig samlingsplats där elever möts med närvarande vuxna. Det har gjort att eleverna skapat tillit till varandra och känt ökad trygghet, enligt arbetslagets utvärderingar och analyser.

Alla ovanstående nämnda handlingar har bland annat lett till att antalet kränkningar på skolan har minskat under våren jämfört med hösten. Det visar att vi behöver hålla i de insatser vi gjort även under nästa läsår.

Arbetsron på skolan har över tid legat lågt, i år är den 43 %. Detta har varit ett av skolans prioriterade mål under året och som skolledning, arbetslag och elevhälsa systematiskt följt upp under UF-dagar och på veckovisa möten. Elevhälsan har varit med arbetslagen för att stötta olika processer och beslut som fattats för att öka arbetsron. Arbetslagen har arbetat med fasta placeringar i klassrummen och i matsalen, organiserat för mobilfria lektioner, tydlig lektionsstruktur och genomförande av skolans generella anpassningar.

Genom skolledningens auskultationer och elevernas återkoppling på elevråd och klassråd framkommer att lektionernas arbetsro varierar mycket beroende på grupp och lärare. Utifrån detta har skolledningen under året handlett ett par pedagoger som haft undervisning där arbetsron upplevts som låg. Ytterligare har skolledningen också

omfördelat pedagoger för att stötta de grupper som avsaknat arbetsro samt skapat mindre undervisningsgrupper i några ämnen och ansvarsgrupper.

Sammantaget ser vi att insatserna kring arbetsro har haft positiv effekt under läsårets senare del, vilket skolledningen sett vid upprepade lektionsbesök.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Sammanfattningsvis ser vi att arbetet med trygghet och arbetsro är ett av våra viktigaste prioriterade utvecklingsområden till nästa läsår. Skolans insatser för året har börjat givit effekt men måste hållas i och utvecklas vidare för att uppnå ökad trygghet och arbetsro generellt på skolan.

Utvecklingsområde till nästa läsår är trygghet och arbetsro:

- organisera en tydligare resursfördelning utifrån olika ansvarsgruppers behov
- utöka pedagognärvaron under raster och förflyttningar
- öka medvetenheten hos pedagogerna kring det pedagogiska ledarskapet
- pedagoger på fritidshemmet ansvarar för och utveckla våra rastaktiviteter

Hålla i till nästa läsår:

- elevrådets arbete med frågor kring trygghet och arbetsro
- arbeta med Motivationslyftet
- skolans generella anpassningar

Elevhälsoarbetet

Rektors organisering av elevhälsoarbetet

Elevhälsoteamet (EHT) organiseras och leds av skolans rektor. Elevhälsan representeras av både psykologisk, social, medicinsk och pedagogisk kompetens. Elevhälsan omfattas av, speciallärare 100%, skolsköterska 100 %, kurator 100 %, SYV och samordnare 100 %, skolpsykolog 15 % och skolläkare 5 %. Elevhälsan träffas varje onsdag för åtgärdande arbete samt varje torsdag för främjande och förebyggande möten. Merparten av elevhälsans personal har sin basplacering ute i skolans arbetslag i syfte att elevhälsofrågor kan lyftas direkt i lagen. Där sker även återkopplingen på aktuella elevärenden som beslutats om i Elevhälsan och samtal kring rutiner för särskilt stöd, rutiner för närvaro och rutiner för kränkande behandling.

Elevhälsan arbetar utifrån sitt årshjul, som rektor tillsammans med arbetslagsledare för EHT satt upp inför period 1, denna ligger till grund för varje periods fokusområden, såsom elevgenomgångar, kartläggning, skolans insatser, förankring av rutiner i arbetslag, åtgärdsprogram, kränkingsanmälningar, närvarokontroller, trygghetsvandringar/enkäter, *Planen mot diskriminering och kränkande behandling*.

EHT har separata möten för åtgärdande- och förebyggande arbete. Elevhälsan ingår i arbetslagen och där elevhälsan har avsatt tid för EHT-ärenden, där återges det som lyfts på EHT-åtgärdande. EHT-dag är inplanerad en gång per period, där går elevhälsan igenom sitt årshjul, handlingar för perioden, utvärderar, analyserar och sätter nya handlingar framåt. EHT ser över sina rutiner fortlöpande. Alla pedagoger och medarbetare på skolan får kontinuerlig information och utbildning i hur skolan ska arbeta med elevhälsorutiner, extra anpassningar, pedagogiska utredningar, närvaro, kränkingsärenden, åtgärdsprogram och utvärdering av åtgärdsprogram. Skolans pedagoger är också fortlöpande med i revideringsprocessen gällande skolans elevhälsorutiner. I styrkedjan för särskilt stöd (som lyfts i arbetslagen kontinuerligt) kan man följa hela ärendegången gällande stöd från anmälan till utvärdering av stödet. Elevhälsan har ett årshjul för när utvärdering och upprättande av nytt åtgärdsprogram sker. Detta görs tillsammans med ansvarspedagogerna.

Skolans rutin för kränkingsanmälan lyfts kontinuerligt i arbetslagen. EHT ansvarar för att den följs upp, utvärderas och upprättar en ny en gång om året, med input från skolans medarbetare och elever.

Gällande skolans närvarorutin, så har kuratorn på skolan ansvar för att sammanställa skolfrånvaron en gång per månad, resultatet lyfts på arbetslagens arbetslagsmöte som sedan vidtar eventuella handlingar. Pedagogerna i sin tur har ansvar att se över frånvaron i sin ansvarsgrupp en gång i veckan och följa de rutiner som är uppsatta om frånvaron. När ett ärende inkommit till rektor skickas information till berörd pedagog gällande nästa steg i utredningen av frånvaro. Representanter från elevhälsan finns alltid tillgängliga som stöd i arbetet. EHT är ansvarig för utvärdering av närvarorutinen, med input från arbetslagen och ledningsgruppen. Närvarorutinen lyfts i arbetslagen kontinuerligt, på arbetslagsmöte alternativt på UF-dag.

Elevhälsan har ett åtgärdande möte där rektor, biträdande rektor, skolläkare (vid behov), skolpsykolog, skolsköterska, speciallärare, kurator, SYV deltar. På det förebyggande mötet deltar, speciallärare, kurator, skolsköterska och SYV och arbetar utifrån EHT's handlingsplan som bas, där planeras det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet. EHT är även delaktiga på arbetslagsmöten där minst en representant deltar på varje lags

möten. På dessa möten lyfter EHT aktuella ärenden samt stöttar och handleder pedagogerna utifrån studie-, grupp- och individärenden samt deltar i planeringen för schemabrytande aktiviteter. EHT stöttar även arbetslagen i planeringen kring mellanrumsprocesser, samt vid skoldagens början och slut och i matsalen. EHT har kollegial samverkan, med fokus på de generella anpassningarna och differentierad undervisning. Där går EHT igenom användandet av verktyg, ger tips på lektionsupplägg där vi tränar att använda anpassningar samt lyfter goda exempel med fokus utifrån studiero och trygghet. EHT tar även upp frågor utifrån handlingsplanens mål och handlingar utifrån skolans prioriterade utvecklingsområden. EHT deltar även i lärarnas planering under UF-dagarna, både vad gäller undervisning och värdegrundsarbete.

Utvärdering och analys av elevhälsoarbetet

Rutinerna för särskilt stöd fungerar bra, men behöver hållas levande för att inte tappas och kontinuerlig genomgång av rutinen så att den blir väl förankrad hos pedagogerna. Nya pedagoger behöver få information om rutinen gällande särskilt stöd tidigt, så att detta inte tappas. Att EHT är en del av arbetslaget bidrar till att säkerställa att alla pedagoger har vetskap om rutiner och har möjlighet till stöd vid behov. Arbetet med att lyfta en generell anpassning i veckan och ge goda exempel från en lärare i laget gör arbetslagen mer delaktiga. EHT har under året stöttat i att lyfta goda exempel på struktur i klassrummet samt lyfta olika pedagoger i användandet av de generella anpassningarna. Detta skapar mer delaktighet och pedagog kan då koppla till sitt ämne samt ge andra tips och förslag i användandet av anpassningar.

EHT's planer och rutinhäften förankras samt finns tillgänglig för alla medarbetare. Strukturen kring åtgärdsprogrammen har gett EHT en systematik utifrån årshjulet. Det blir ett gemensamt ägandeskap för ansvarspedagoger och elevhälsa och bidrar till att tidigt säkerställa att eleverna får rätt stöd. Planer och rutinhäften, behöver fortsätta att arbetas med i arbetslagen genom workshops, för att än bättre implementeras och förankras hos arbetslagen.

Samarbetet mellan EHT och pedagogerna fungerar bra, då elevhälsan deltar på arbetslagsmöten gör det lättare att samverka och hitta ett gemensamt tänk. En gemensam elevgenomgång, där pedagoger och elevhälsa får möjlighet att sitta tillsammans och diskutera elever och insatser. Samarbetet för att stötta elever under hela skoldagen, deltagande på raster, i möten, samverkan kring elevärenden fungerar också bra. Att skolledning, EHT samt pedagoger tar emot eleverna och hälsar god morgon,

EHT-kiosk på seniorerna varje morgon skapar goda relationer och ett gemensamt synsätt. Presentation av elevhälsan i alla årskurser har bidragit till att eleverna har fler vuxna att vända sig till samt att det är lättare ta kontakt med EHT. Detta ovan är ett främjande arbete som är uppskattat av eleverna och skapar ett lugn i lärmiljön för de äldre eleverna.

Arbetet med extra anpassningar är ett utvecklingsområde, och under nästa läsår måste EHT och arbetslagen få till rutiner för att säkerställa att extra anpassningar dokumenteras, genomförs och följs upp och utvärderas av alla lärare.

Även kommande läsår behöver arbetet med de generella anpassningarna tillsammans mellan pedagogerna och EHT fortsätta. Arbetslagen behöver generellt få ökad kunskap och medvetenhet genom lärande av EHT.

Arbetet gällande skolfrånvaro har påbörjats under året och varit framgångsrik och mycket fokus har legat på att skapa en fungerande rutin som går att efterfölja i vardagen. Rutinen har lyfts i ledningsgruppen, EHT samt i arbetslagen. Ledningsgruppen och EHT börjar bli bekväma med rutinen och arbetar vidare ut i arbetslagen med att stötta och få pedagogerna att känna ägandeskap gällande rutinen för skolfrånvaro. EHT stöttar i att så snart ATR om skolfrånvaro inkommit, maila berörd pedagog information om nästa steg (utskick av frånvaroutredning, stödfrågor), samt att EHT påbörjat ifyllnad av utredning har underlättat för pedagogerna i det administrativa arbetet samt att EHT-representant även finns (vid behov) tillgänglig under hela utredningen.

Vi ser att tidiga insatser med avstämning och samtal hem ger effekt, det gör det svårare för berörda elever att vara hemma. De elever med problematisk skolfrånvaro ser vi att vikten av en tydlig plan för tillbakagång, kontinuerliga avstämningsmöten, kontakt med vårdnadshavarna efterföljs. Samt att eventuell kontakt med andra instanser för samverkan tas.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Sammanfattningsvis har EHT i de åtgärdande arbetet stöttat arbetslagen i generella anpassningar och särskilt stöd som skolan ska ge eleverna. Elevhälsan har under året utvecklat och implementerat nya rutiner kring kränkande behandling och att göra frånvaroutredningar på elever med hög frånvaro. I det förebyggande arbetet har EHT arbetat med hur vi skapar trygghet och studiero på skolan. EHT har konstaterat i utvärderingar och analyser att tidiga insatser utifrån elevhälsoarbetet är det som ger bäst effekt.

Till kommande läsår behöver vi hålla fast vid:

- EHT's täta samverkan och tillhörighet i arbetslagen samt deltagande i planering (undervisning och värdegrundsarbete) på UF-dagar.
- EHT's arbete med det systematiska arbetet kring upprättande av åtgärdsprogram och utvärdering.
- EHT's stöd i arbetet kring de generella anpassningarna och differentierad undervisning
- EHT's deltagande i schemabrytande aktiviteter
- EHT's rutiner gällande kränkingsanmälan
- EHT's arbetet/rutin gällande *Planen mot diskriminering och kränkande behandling*

Till kommande läsår behöver vi utveckla vidare:

- pedagogernas medvetenhet kring rutiner för särskilt stöd
- pedagogernas medvetenhet och genomförande av våra rutiner kring närvaro

5. Sammanfattande utvärdering – Fritidshemmet

Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbete

Fritidshemmet på skolan är uppdelad i två avdelningar, Borgen och Slottet. Elever i F-2 tillhör Borgen och eleverna i åk 3-5 tillhör Slottet. Avdelningar ligger i varsin del av skolan. Eleverna i åk 2 byter avdelning under läsåret genom att de inskolats till den äldre avdelningen på skolan. I fritidshemmet arbetar sex personer heltid. Två lärare är utbildade lärare i fritidshemmet. Övrig personal i fritidshemmet är fritidsledare, barnskötare eller räknas som obehöriga lärare och barnskötare på fritidshemmet. Fritidshemmet har en arbetslagsledare som har veckovisa uppföljningsmöten med biträdande rektor och som också sitter med i skolans ledningsgrupp.

I fritidshemmet har respektive avdelning veckovisa möten där projektplanering och utvärdering genomförs. Vid läsårets fyra UF-dagar samt vid kvällsmöten som äger rum en gång per period har hela arbetslaget tillsammans med biträdande rektor planerat de olika periodernas undervisning och värdegrundsarbetet.

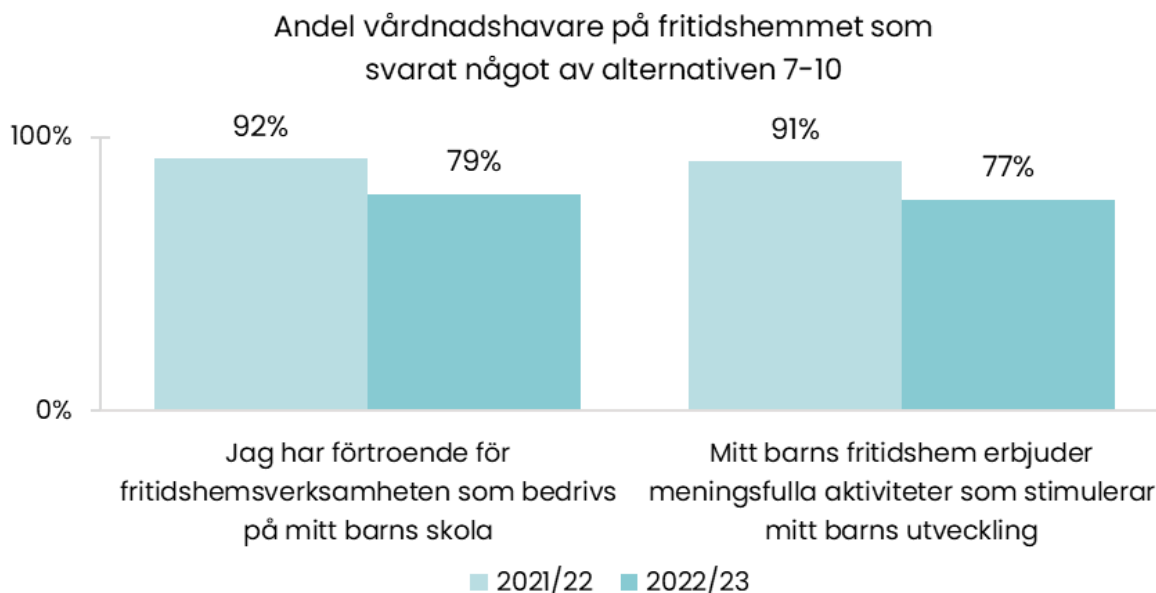
Fritidshemmet har arbetat systematiskt med att öka elevens inflytande gällande fritidshemmets lärmiljö, strukturer och innehåll. Detta har gjorts bland annat genom samlingar, enkäter och samtal i det pågående arbetet. Trygghetsarbetet är organiserat så

att en personal per avdelning sköter avprickningen vid hämtning samt att personal från fritidshemmet tar emot eleverna i samband med skoldagens slut. Eleverna har tillsammans med personal gått en trygghetsvandring för att lokalisera områden som upplevs som otrygga. Utifrån det har fritidshemmet arbetat fram handlingar och insatser i planen mot diskriminerande och kränkande behandling. Handlingarna och insatserna har systematiskt utvärderats och reviderats under året.

Fritidshemmet har organiserat lärmiljön utifrån elevernas önskemål på innehåll och aktiviteter. Olika rum på skolan har olika funktioner så att eleverna ska erbjudas olika aktiviteter och lärmiljöer. Under året har pedagoger från fritidshemmet ökat sin kompetens i digitala verktyg för att kunna arbeta mer med Vittras pedagogiska verktyg, Redaktionen samt Express Yourself. I träffar med andra fritidshem från Vittra har pedagogerna fått inspiration och delat erfarenheter kring hur fritidshemmet kan utveckla sina lärmiljöer.

Skolans rastverksamheten är uppdelad i olika zoner så att pedagogerna i fritidshemmet och skolan ska kunna erbjuda olika sorters aktiviteter samt finnas nära eleverna under rasterna. Eleverna har fått önska aktiviteter under skolgårdsråden samt under eftermiddagstid i fritidshemmet.

Utvärdering och analys av undervisningens kvalitet i fritidshemmet

Under läsåret har resultaten för undervisningens kvalitet i fritidshemmet sjunkit. Förtroendet för fritidsverksamheten som bedrivs på skolan har sjunkit från 92% 2021-2022 till 79% 2022-2023. Även att fritidshemmet erbjuder meningsfulla aktiviteter för barnens utveckling har sjunkit från 91% till 77%.

Vår tillfälliga modulskola erbjuder en stor skolgård med möjlighet för många olika aktiviteter. Den stora gräsytan upplevs under den regniga och snöiga delen av året som ett problem eftersom aktiviteter begränsas till de delar som är asfalterade. Elever, vårdnadshavare och personal är eniga om att den tillfälliga modulsolan har en lärmiljö som kan utvecklas vidare. Under våren har bland annat en parkourbana byggts och asfalten målats för att skapa en mer lustfylld miljö. Ett stort utomhusschack har gjorts och fler basketkorgar har satts upp.

Lärmiljön inomhus har utvecklats under året. Eleverna och personal har strukturerat upp olika aktiviteter i olika rum som tillhör fritidshemmet. Eftersom fritidshemmet delar lokaler med skolan har de olika vagnar utifrån undervisning som kan tas fram när fritidshemmet har lokalerna. Under läsårets sista UF-dag samarbetade fritidshemmet med andra Vittraskolor kring fritidshemmets lärmiljö. Först fick de ta del av en föreläsning kring lärmiljö för att sedan jobba i olika workshops. Att kollegialt inspireras och lära sig av varandra gav

våra pedagoger nya tankar i hur lärmiljön på vår skola kan utvecklas vidare under kommande läsår.

Under läsåret har vi flyttat över våra elever i åk 2 till den avdelningen, Slottet, som har de äldsta barnen. De elever i åk 2 som flyttade till avdelningen Slottet fick bättre undervisning då de upplevde att undervisningen var mer anpassad efter deras behov och ålder.

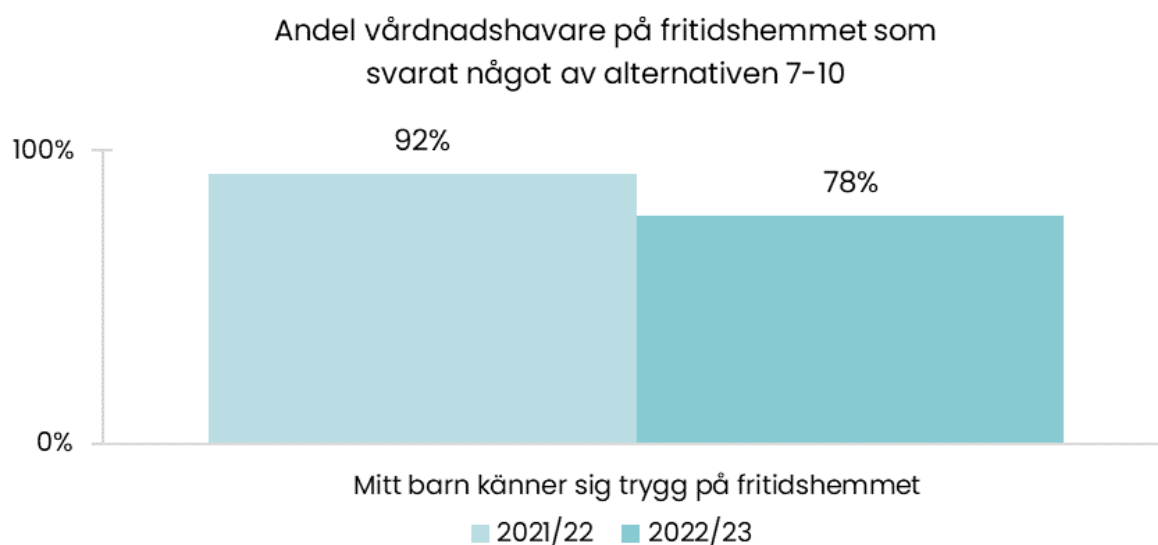
Pedagogerna samplanerar aktiviteterna över avdelningsgränserna hur de ska kunna stötta heldagslärandet. Ett exempel är det läsprojekt som fritidshemmet genomförde tillsammans med skolan för att stötta språkutvecklingen. Pedagogerna läste högt för barnen vid start av dagen i fritidshemmet. De gav eleverna möjlighet till en lugn start med möjlighet till avkoppling och vila samtidigt som de kunde utvecklas språkligt. Att ha två avdelningar innebär att den planerade undervisningen i fritidshemmet kan mer utgå från elevernas behov och intressen.

Ett prioriterat utvecklingsområde som vi arbetat med under året är att fritidshemmet ska utveckla heldagslärandet utifrån LGR22 samt utveckla elevernas språkliga förmåga. Det har gjorts under våra UF-dagar då fritidshemmet planerat olika projekt. Fritidshemmets lärare och arbetslagsledare har säkerställt att undervisningen har stöd i LGR22. De större projekten har god förankring i läroplanen. Ett utvecklingsområde är att all undervisning som sker i fritidshemmet är förankrat i LGR22. Här ser vi att de som är lärare i fritidshemmet förankrar sin undervisning i läroplanen. Pedagogerna som är obehöriga lärare i fritidshem eller barnskötare gör sällan kopplingar till läroplanen utan utgår ofta från det som intresserar barnen och gör det "som funkar". Under året har vi haft en del förändringar i pedagoggruppen, vilket har utmanat de mål vi satt upp eftersom introduktion av nya pedagoger tar tid, att få förståelse för verksamheten, vårt arbetssätt och våra mål.

Under året har fritidshemmet arbetat med Vittras verktyg och arbetssätt. Tillsammans med skolan manifesterade de Express Yourself och Redaktionen genom att under hela läsåret jobba redaktionellt med att visa upp elevernas arbeten för vårdnadshavarna. Utifrån våra tillfälliga lokaler och att vi har många entréer så har fritidshemmet haft svårt att hitta en bra plats att dokumentera elevernas arbeten. Många alster och arbeten hamnar på väggar som inte är synliga för vårdnadshavarna när de hämtar sina barn. Detta behöver utvecklas till nästa läsår. Ett exempel på hur eleverna arbetade med Express Yourself är att eleverna på Slottet hade "Speakers Corner" under måndagar. Eleverna fick ställa sig inför andra och berätta om något som de har intresse för. Både planering och förberedelser skedde på fritids. Ett annat exempel på hur fritidshemmet arbetade med Vittras pedagogiska verktyg är fritidshemmets egna Melodifestival. Eleverna delades in i samarbetsgrupper som filmade sina bidrag till Melodifestivalen. All

planering och träning handlade om Vittraförmågorna samarbete och kreativitet. I och med arbetet med filmerna fick eleverna träna på Express Yourself och att jobba redaktionellt.

Utvärdering och analys av värdegrund, trygghet och studiero i fritidshemmet

Vårt resultat kring upplevd trygghet från vårdnadshavare har sjunkit från 92% 2021-2022 till årets resultat 78%.

Att vi har uppdelat fritidshem har både positiva och negativa effekter. Under läsåret har vi flyttat över vår elever i åk 2 till den avdelningen, Slottet, som har de äldsta eleverna. Det är en struktur vi haft under ett par år, då vi sett att de äldre eleverna i åk 4-5 haft en tendens att sluta på fritidshemmet under läsåret. För att jämna ut elevgrupperna flyttas eleverna i åk 2 upp till Slottet. Eftersom både elever, pedagoger och vårdnadshavare upplevde att arbetsron var lägre på den yngre avdelningen gjordes flytten av eleverna till den nya avdelningen i slutet av januari, långt tidigare under året än vad som är satt rutin. Effekten blev ökad arbetsro på båda avdelningarna. De elever i åk 2 som flyttade till avdelningen Slottet fick bättre undervisning då de upplevde att aktiviteterna utgick från deras behov och intressen. Pedagogerna och eleverna upplevde att detta gav bättre arbetsro på båda avdelningarna.

En process som varit framgångsrik under våren är att fritidshemmet och skolan har ökat sitt samarbete kring vilka åtgärder som ska erbjudas kring elever som är i behov av särskilt stöd. Att göra gemensamma insatser kring hela dagen har givit elever i behov av

särskilt stöd bättre förutsättningar att komma till sin rätt. Elevassistenter som stöttat elever under skoltid har följt med till fritidshemmet.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Sammanfattningsvis ser vi utmaningar i vår tillfälliga skola utifrån fritidshemmets lärmiljö. Vi har en styrka i att vi har ett fritidshem som består av engagerade pedagoger som vill utveckla och förbättra fritidshemmet för eleverna. Vi behöver organisera fritidshemmet så att vi säkerställer att all undervisning sker utifrån läroplanen.

Vi kommer till nästa läsår utveckla:

- lärmiljön, utvändigt och invändigt, genom kollegialt lärande lett av arbetslagsledaren
- undervisningen utifrån LGR 22 genom kollegial litteraturläsning
- kommunikationen till vårdnadshavarna genom att göra bättre överlämningar vid hämtning
- Vittra verktyget, Redaktionen. Implementering av verktyget av fritidshemmets pedagoger som deltar i skolans lokala projektgrupp.

Detta gör vi genom att införa mer gemensam planeringstid och att arbetslagsledare och biträdande rektor säkerställer att dessa processer prioriteras och genomförs.

Vi ska hålla fast i:

- heldagslärandet och att språkligt utveckla vår barn genom vår undervisning, både genom mindre och större projekt
- elevernas inflytande av fritidshemmets undervisning
- att arbeta med Vittras pedagogiska verktyg och arbetssätt, Express yourself.

6. Förskolan

Om Vittra Kungshagen förskola

Ledning och organisation

Antal barn: 80

Antal heltidstjänster: 17,9

Andel (%) av heltidstjänsterna med förskollärexamen: 32%

Biträdande rektor har ansvaret för 17 anställda och de 81 barn som är inskrivna i förskolans verksamhet. Av de anställda är 6 st legitimerade förskollärare och 7 st utbildade barnskötare, resterande är obehöriga barnskötare. Förskolan är uppdelad på tre avdelningar, 1-2 år på Spiran, 3-4 år på Kronan och 5 år på Nyckeln. Pedagogerna på avdelningarna leds även av en styrgrupp. Den består av en pedagog från varje avdelning samt biträdande rektor för förskolan och de möts en gång i veckan.

På varje avdelning finns två legitimerade förskollärare. Förskollärarna på respektive avdelning har ansvar för det pedagogiska innehållet i undervisningen samt att leda undervisningen så att målen i läroplanen uppfylls. Även om förskollärarna har det pedagogiska ansvaret är barnskötare och övrig pedagogisk personal i förskolan delaktig i den pedagogiska planeringen och genomförandet.

Förskolans systematiska kvalitetsarbete

Förskolan har en handlingsplan för året med utvecklingsområden. De prioriterade utvecklingsområdena har problematiserats, diskuterats och skrivits handlingar till avdelningsvis. De har sedan reflekterats kring och reviderats inför varje period under förskolans kvällsmöten.

Förskolan har under året haft sex kvällsmöten, fyra UF-dagar samt fyra APT. Under dessa tillfällen arbetar förskolan både i helgrupp och i arbetslag med *Planen mot diskriminering och kränkande behandling*, handlingsplanen, strukturer och rutiner, kvalitetsrapporten från vårdnadshavare samt medarbetarenkäten.

Förskolan har under detta år infört kollegiala lärandetillfällen under dagtid. Under hösten startades förskolläraryorum upp och under våren startades även barnskötaryorum upp. Under året blev det fyra tillfällen för förskollärarna och tre tillfällen för barnskötarna. Grupperna har haft samma underlag att läsa och alla har fått tillfälle att diskutera texten

och ta med sig något att prova i sin undervisning. Teman som diskuterats har varit språkutveckling, teckenkommunikation samt digitala verktyg.

Som en del i Vittras pedagogiska riktning genomförs dagligen en vittrasamling i förskolan med alla barn. Samlingen har en stor betydelse på förskolan och bidrar till trygghet i rutiner. Samlingen är även ett undervisningstillfälle där barnen kan bygga relationer och hitta sin egen identitet. Varje dag får barnen möta planerad undervisning och spontan undervisning.

Pedagogerna på förskolan har under våren haft utvecklingssamtal. Alla barn har utefter sin förmåga varit med och planerat sina samtal. De äldsta barnen som slutar på förskolan har haft ett kombinerat utvecklingssamtal med avslutningssamtal. Förskolans pedagoger har även haft överlämningssamtal mellan förskola och förskoleklass.

Utvecklingsområdet med gruppdynamik och inkludering har arbetats med i *Planen mot diskriminering och kränkande behandling*. Handlingarna i planen arbetats med dagligen i verksamheten.

Under läsåret har det bjudits in till två föräldraråd ihop med biträdande rektor. Under mötena analyserades utvalda frågor från kvalitetsrapporten och övriga frågor som föräldrarådet önskade diskutera. Frågorna lyfts vidare till styrgruppen för vidare reflektion och bearbetning.

Pedagogisk dokumentation sker genom veckoreflektion ihop med barnen på alla avdelningar. Det finns även bilder av undervisningen som skett i lärmiljöerna så att barnen kan använda den som ett reflektionsverktyg. Dokumentationen finns även i hallarna för att pedagogerna ska kunna ge en bra överlämning av dagen tillsammans med barnen till vårdnadshavarna. Vårdnadshavare har även möjlighet att dels muntligt återge något deras barn har pratat om hemma eller återge skriftligt på en egen dokumentationstavla i hallen. På detta sätt kommer alla barns reflektioner fram och vårdnadshavarna blir mer delaktiga i verksamheten.

Pedagogerna delger vårdnadshavarna vad som hänt i veckan och kommer hända framöver via veckologgar på Schoolsoft. En del av bilderna och veckoreflektionerna hamnar i barnens vittrapärmar.

Förskolan bjöd in till föräldramöte i oktober, där projekten för året presenterades. Under december bjöds de in igen för att umgås med sina barn i förskolans lärmiljöer. Även under förskolans dag i maj och avslutningen för blivande förskoleklassbarnen var alla vårdnadshavarna inbjudna till verksamheten.

All dokumentation som skett under en vecka tas med till avdelningarnas gemensamma reflektion. Med hjälp av barnens och vårdnadshavarnas tankar och Lpfö18 som grund planerar pedagogerna didaktiskt hur de ska arbeta vidare kommande vecka. Biträdande rektor har under detta läsår även infört att pedagogerna ska arbeta med målkriterier för att enklare se hur och när de uppnår läroplansmålen. Det är förskollärarna på respektive avdelning som har ansvar för det pedagogiska innehållet i undervisningen samt ansvarar för att leda undervisningen så att målen i läroplanen uppfylls. Att förbereda material och dokumentera har varit barnskötarnas ansvar.

Varje avdelning har olika dokument när de har sina gemensamma reflektioner. Detta har medfört att det varit svårt att delge varandra och byta erfarenheter. Nästkommande läsår kommer förskolan att delta i ett pilotprojekt inom det systematiska kvalitetsarbetet och får förhoppningsvis in mer kollegialt lärande i processen eftersom alla bland annat kommer arbeta i lika dokument.

Förskolans prioriterade utvecklingsområden 2022/2023

Undervisningsmål

Målstyrda processer genom projekt, (pedagogisk dokumentation, barnens delaktighet i verksamhetens planering och analys)

Värdegrundsmål

medvetet arbete med gruppdynamik, acceptans och inkludering (normkritiskt förhållningssätt)

Vittras pedagogiska verktyg

Vittrapärmen och Express yourself

Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbetet i förskolan

Förskolan har fått en ny biträdande rektor i september 2022. Förskolan anser att goda relationer ligger till grund för att skapa en bra arbetsmiljö, därför har extra tid lagts på samtal med pedagogerna ihop med biträdande rektor under året.

Förskolan har en struktur över dagen och veckan som gör det möjligt att ha planerad undervisning flera gånger om dagen. I strukturen finns tid för både planering och

genomförande av undervisning. Under året har personalnärvaron varit högre än tidigare vilket gör att kvalitativa reflektionsmöten har kunnat genomföras som planerat. Vid enstaka tillfällen har även längre reflektionstillfällen satts in så att mer djupgående planering av undervisningen har kunnat genomföras.

Genom att ha en tydlig struktur över dagen och veckan ger det barnen en trygghet och förutsägbarhet. Denna trygghet gör att barnen har lättare att ta till sig undervisningen och därmed även ges möjligheten att påverka vad som ska undervisas. Barnen har fått uttrycka vad de önskar vilja undervisas om med olika kommunikativa sätt. Alla barn oavsett ålder har fått undervisning i enklare teckenkommunikation. Detta har medfört att de fått en förmåga att uttrycka sig på fler sätt än med det verbala språket. Bilder som finns i lärmiljön är till för att ge barnen ytterligare ett sätt att uttrycka sig på, därför finns det bilder på material och tidigare undervisningstillfällen. Bilder, teckenkommunikation och verbalt språk har hjälpt barnen att uttrycka sina önsknings, men det har även hjälpt barnen att kommunicera med varandra. Vi har sett att de yngsta barnen och de äldsta barnen har kommunicerat med teckenkommunikation och därmed kunnat leka med varandra.

Vittraverktyget Express yourself har arbetats med på alla avdelningar, men även vittraförmågan samarbete i och med det prioriterade utvecklingsområdet med inkludering. För att barnen ska visa nyfikenhet och vilja att samspela med andra så har pedagogerna sett till att skapa mindre sammanhang. Då har barnen haft möjlighet att öva sin samarbetsförmåga och våga vara sig själv och känna mod att uttrycka sig. Pedagogerna har sett att fler barn har vågat ta plats och uttrycka sig än tidigare på grund av att de kan använda sig av teckenkommunikation utöver verbalt språk.

Lärmiljöerna har inspirerats av avdelningarnas projekt men även gett utrymme för barnens nyfikenhet, kreativitet, lek och fantasi. Miljöerna inomhus utvecklas kontinuerligt under året för att bland annat se till att materialet utmanar och inspirerar barnen till lustfyllt lärande. Förskolan har detta år förnyat utomhusmiljön med att införskaffat odlingslådor där barnen fått följa kretsloppet från frö till planta.

Förskolan har under året köpt in nytt basmaterial som inte har funnits efter branden. För två år sedan brann skolan och förskolans lokaler ner och förskolan arbetar nu med att återuppbygga förråd av pedagogiska material. För att skapa tillfällen att lära tillsammans i den proximala utvecklingszonen behöver barnen ha mycket material av samma sort. Det är även lättare för barnen att vilja dela med sig om de känner att materialet inte tar slut för att de måste dela med sig. Förskolans pedagoger har även arbetat med att hämta med sig naturmaterial och skapa eget material till deras projekt. Genom att involvera

barnen i skapandet av materialet har vi sett att barnen blir mer varsamma med materialet. Många valmöjligheter av material och miljö ger barnen en ökad förutsättning att bredda sina lekstrategier samt ger möjlighet till fler olika sorters lekar.

Det systematiska kvalitetsarbetet har under året ägts av pedagogerna. De har arbetat i ett befintligt material som varit olika för varje avdelning. Detta har gjort att pedagogerna känner sitt material väl, men de har inte kunnat dela med sig i kollegiala sammanhang. De har haft en handlingsplan som varit gemensam för hela förskolan. Där har de skrivit in sina mål och handlingar för att nå målen. Pedagogerna har sedan i detta dokument utvärderat sina handlingar och fortsatt skriva nya handlingar inför varje ny period. Avdelningarna har använt sig av andra dokument för veckoplanering och reflektioner av undervisningen. Därmed har systematiken blivit spretig.

Varje avdelning har fått handledning av biträdande rektor kring sina projekt och undervisning. Genom förskolläraryrforum och barnskötarforum har biträdande rektor sett till att det skett kollegialt lärande med grund i vetenskaplig forskning. Dessa forum samt reflektionstillfällen i styrgruppen har varit rådgivande för att pedagogerna ska hitta sin egen väg för att driva undervisningen framåt. Biträdande rektor har väglett och handlett pedagogerna genom att ställa öppna frågor.

Biträdande rektor har introducerat pedagogerna i vad målkriterier innebär. De har fått se exempel på litteratur och även provat att göra målkriterier arbetslagsvis i handlingsplanerna. Pedagogerna har uttryckt uppskattning över metoden då det blir tydligare att se progressionen. Men de har även uttryckt att det är svårt att bryta ner målen till ett kriterium för vad de faktiskt kan innebära för barnen.

Pedagogerna har arbetat med variation och upprepning i sin undervisning så att undervisningen kommer alla barn till del. Insatser för specifika barn har även vidtagits för att skapa en lugn och trygg miljö där undervisningen leder till lärande och utveckling. Pedagogerna har undervisat i små barngrupper och med hjälp av bildstöd, teckenkommunikation och kortare undervisningstid för att ge alla rätt förutsättningar utifrån sina individuella behov.

Utvecklingsområdet med gruppdynamik och inkludering har arbetats med i konflikthantering och gruppsammansättningar. Pedagogerna har i början av läsåret lagt stort fokus på att få en trygg barngrupp som inkluderar alla. Genom att pedagogerna lekt mycket ihop med barnen och benämnt strategier med rätt begrepp, har de skapat förutsättningar för barnen att få redskap i konflikthantering. Regellekar och lekar med många roller har gett barnen en plattform att se värdet i att inkludera. Under resten av läsåret har pedagogerna introducerat nya lekar för barnen så att de kunnat upprätthålla

denna inkludering. Gruppsammansättningen är av stor vikt för att minska konflikter, därför har grupperna inte varit fasta från början.

Förskolan har tydliga riktlinjer för anmälan av både olycksfall, tillbud och kränkningar. Biträdande rektor och rektor går igenom alla anmälningar regelbundet. Styrgruppen går också igenom alla anmälningar. Detta år har förskolan gjort fyra kränkingsanmälningar där kränkning inte kunnat konstateras av skoljuristerna på grund av åldersadekvat beteende. Individanpassade handlingsplaner har upprättats och fortsätter att utvärderas trots avslutade ärenden. För att utbilda pedagoger i värdegrundsarbetet har rektor gått igenom anmälningsrutiner på APT och biträdande rektor har diskuterat och problematiserat värdegrundsfrågor under tre kvällsmöten.

För att visa hur vi arbetar med värdegrundsarbetet sitter *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* till förfogande för vårdnadshavare i hallen. För att delge barnen om planen så diskuterar pedagogerna med barnen under vittrasamlingar och i konfliktlösningar kring värderingar och vikten av att lyssna på varandra. För att få med vårdnadshavarna mer i projekten och verksamheten i stort har de under året haft möjlighet att kommentera den dagliga undervisningen dels muntligt vid överlämningar, men också skriftligt genom dokumentationsvägg.

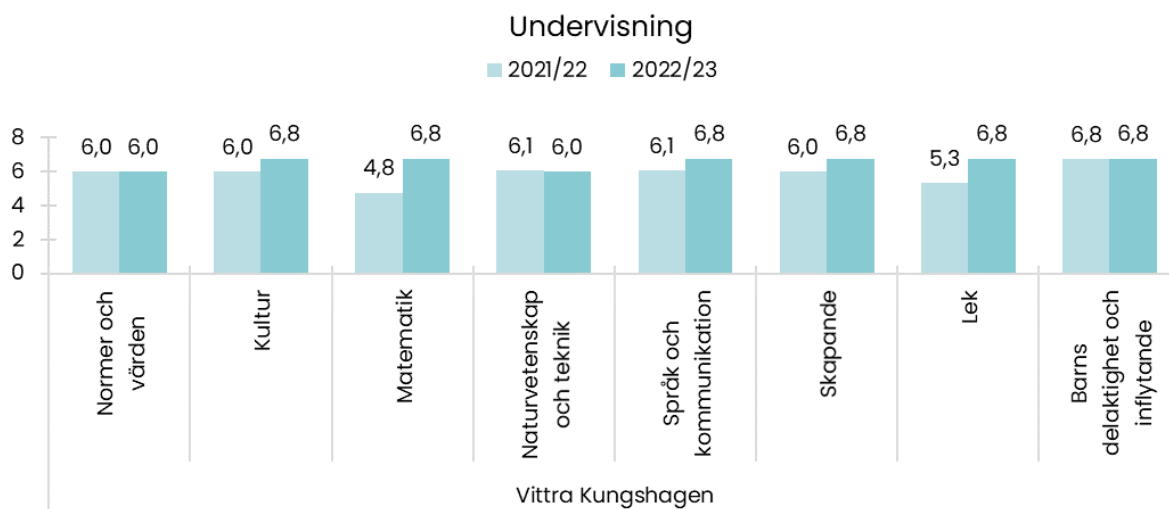
Förskolan har samverkat med hemmen under flera tillfällen detta läsår och flertalet vårdnadshavare har uttryckt att de tycker det är roligt att få komma in i förskolan igen efter pandemin. Förskolan har haft två drop-in under året där vårdnadshavare har bjudits in att delta i undervisningen samt att de fått komma på förskolans dag. Vårdnadshavarna har även haft utvecklingssamtal med sina barn och deras ansvarspedagoger. Biträdande rektor har även samverkat med hemmen genom att ha föräldraråd. Föräldrarådet är ett forum för vårdnadshavarna att få göra sig mer delaktiga i förskolans utbildning.

De äldsta barnen som går sitt sista år på förskolan introduceras under våren till sin nya miljö i förskoleklassen. Detta år har det upprättats ett nytt årshjul för samverkan mellan förskola, skola och fritidshemmet. Barnen som börjar i förskoleklassen i höst har fått besöka skolan under några tillfällen under våren. De har även besökt fritidshemmet samt blivit inbjudna att delta på fritidshemmets lovaktiviteter under våren.

Sammanfattande utvärdering – Förskolan

Uppföljning av läroplanens mål

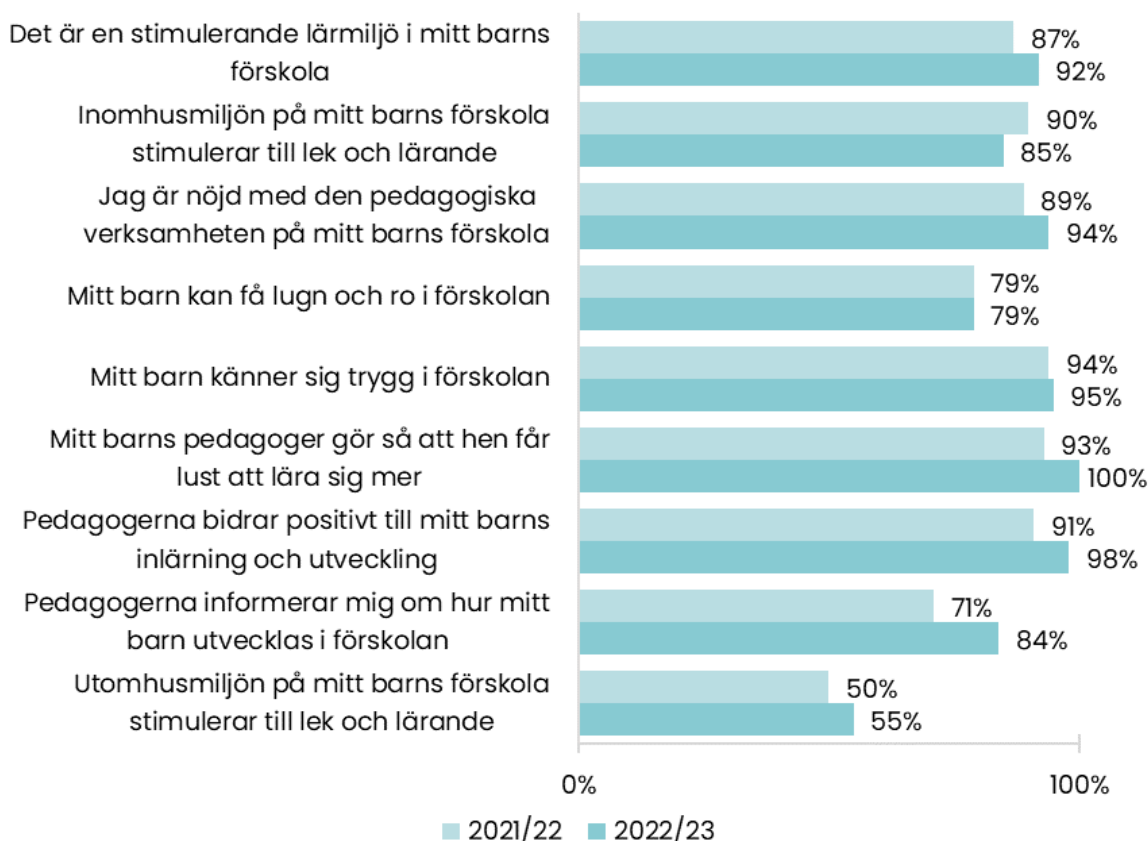
De målområden som bedöms på varje förskola utgår från läroplanen: Barns delaktighet och inflytande, Kultur, Lek, Matematik, Naturvetenskap och teknik, Normer och värden, Skapande samt Språk och kommunikation. Dessa målområden är i sin tur uppdelade i fyra perspektiv: Förskola och hem, Undervisning, Utbildning samt Utvärdering, uppföljning och utveckling. Bedömningsskalan är femgradig (0, 2, 4, 6 och 8) där värdet åtta avser högsta möjliga kvalitet och en fyra anger att måluppfyllelsen är fullt godtagbar i förhållande till kraven i styrdokumentet.

Vårdnadshavarundersökning

Frågorna ställs till vårdnadshavare med barn i förskolan.

Andel vårdnadshavare i förskolan som svarat något av alternativen 7-10

Utvärdering och analys av undervisningens kvalitet i förskolan

Förskolan har ökat sina resultat på både kvalitetsundersökningen och ULM (uppföljning av läroplansmål) detta år. Detta ses som trovärdigt då båda siffror pekar uppåt.

Förra läsåret fick förskolan sämre resultat kring överlämningar och information kring hur deras barn utvecklat sig. Detta ledde till en förändring i rutinerna på förskolan kring överlämningar vid barnens hemgång. Varje barn får idag en överlämning av både barnet självt och av en pedagog oavsett ålder. Överlämningen innehåller alltid information kring vilken undervisning som har erbjudits, om något särskilt har hänt barnet eller något de gjort samt omvårdnadsinformation. Detta tar tid, men den tiden har pedagogerna valt att lägga på alla barn för att skapa en relation mellan förskola och hem men också för att de ska förstå vad utbildningen och projekten handlar om. Pedagogerna har märkt att desto mer de berättar om undervisningen desto mer kommenterar vårdnadshavarna muntligt eller skriftligt om undervisningen. Detta ger även vårdnadshavarna större inblick i vad som

faktiskt sker i förskolan. Vi kan avläsa att ökningen på frågan, pedagogerna informerar mig om hur mitt barn utvecklas i förskolan har gått upp från 71% till 84%. Detta tolkar vi som att vårdnadshavarna får bättre överlämning vid hämtningen. Vårdnadshavarnas medvetenhet kring undervisningen och projekten kan även ligga till grund för att 100% av vårdnadshavarna anser att pedagogerna gör så deras barn får lust att lära sig mer.

Under detta läsår har vårdnadshavarna har bjudits in att delta mer i undervisningen än tidigare år. Vissa vårdnadshavare har för första gången fått gå in och ta del av undervisningen i förskolan trots att de haft barn på förskolan under flera år. Detta på grund av pandemin och restriktionerna som gjort att vårdnadshavare inte fått gå in i lokalerna. De har uttryckt detta gillande muntligt innan, under och efter dessa tillfällen. De har även skrivit positiva kommentarer på sociala medier. Pedagogerna har även känt att de har ett bra samarbete mellan förskola och hem då alla pedagoger skattat sig högt i ULM:en under alla delar på förskola och hem.

De målstyrda processerna genom arbetet med projekt har drivit pedagogerna till att både leda och följa barnen i undervisningen. Projekten har varit helt inspirerade av barnens intressen och planerats didaktiskt av pedagogerna. De har varit ämnesövergripande och pedagogerna har använt olika undervisningsmetoder för att hålla intresset kvar hos barnen och samtidigt följa barnens idéer.

Den detaljerade dagsstrukturen och undervisningen har bidragit till en stabilitet i arbetslagen och en trygghet för hela förskolan. Pedagogerna har även varit mycket drivna i sina projekt och både tagit ansvar men även delat på ansvaret mellan varandra. Samarbetet mellan medarbetarna är något som nästan alla pedagoger lyft som en framgångsfaktor under medarbetarsamtalen med biträdande rektor.

En del som inte varit lika lyckosam är förskolans utemiljö som visserligen ökat sedan senaste mätning från 50% till 55%. Men förskolegården är inte helt brukbar under stora delar av året på grund av underlaget. Detta har lösts genom att pedagogerna ofta är på utflykt i närområdet istället. Under samtal med vårdnadshavare på föräldrarådet och i hallsamtal har det framkommit att vårdnadshavarna har utgått från den befintliga gården och inte närmiljön.

Ett annat utvecklingsområde som vi kommer att behöva arbeta med nästa läsår är barnens möjlighet till lugn och ro under dagen. 79% av vårdnadshavarna anser att deras barn har möjlighet till återhämtning, detta är samma värde som tidigare år. Här är svaren olika beroende på vilken avdelning barnen tillhör. Procentuellt har de yngsta barnen högre siffror än de äldsta, vilket en förklaring kan vara att de yngsta sover under dagen. Dessa siffror har reflekterats över i styrgruppen och en trolig anledning kan vara den dåliga

Ijudisoleringen i våra tillfälliga lokaler. Det är svårt att hitta en miljö som är tyst och som kan locka till lugna lekar och läsning. Detta är något som behöver organiseras för i lärmiljön så att det finns återhämtning och vila för barnen framöver.

Satsningen på språkundervisningen har ingått i projekten för samtliga avdelningar, pedagogerna har lyckats att väva in litteratur och teckenkommunikation i projekten. Detta fokusområde var inte valt som utvecklingsområde i början av läsåret men något som pedagogerna hade behov av att diskutera och problematisera under årets gång. Varje avdelning hade något eller några barn som de ville ge extra språkundervisning till och därför valde biträdande rektor att ta fram forskning till förskolläraryrforum och barnskötarforumen kring ämnet språkutveckling. Pedagogerna använde forskningen i praktiken och kunde ge barn fler språk än det verbala språket efter dessa forum. Ett gemensamt beslut var nämligen att använda tecken som stöd i så stora delar av undervisningen som pedagogerna kunde. Effekten blev att de barn som de önskat hjälpa i deras språkutveckling tog till sig denna typ av kommunikation och kunde börja vara med i lekar och i sociala sammanhang som de inte klarat tidigare. Ett oväntat resultat var att även de barn som hade väl utvecklade kunskaper i kommunikation också tog till sig detta verktyg, vilket kunde observeras i barnens lekar.

När pedagogerna hade arbetat en tid med införandet av tecken som stöd kunde de se att barnen blev modigare och kunde uttrycka sina egna viljor och tankar. Detta bidrog till att alla barn gavs möjlighet till att vara delaktiga och ha inflytande i utbildningen och i de specifika projekten.

I ULM:ens resultat går det att avläsa hur matematikundervisningen har blivit högre skattad än tidigare. Under förskolläraryrforumen och barnskötarforumen reflekterades det över matematikens vikt inför framtiden. Gemensamt tog pedagogerna beslut om att detta år arbeta mer inriktat mot barnens språkutveckling istället för matematiken.

Inom utvecklingsområdet gruppdynamik och inkludering har förskolan arbetat med normkritiskt förhållningssätt och kulturella olikheter. Familjekonstellationer, könsidentitet och religiösa högtider har undervisats om med hjälp av böcker, samtal och reflektioner med barnen. Förskolan införskaffade en multireligiös kalender för att uppmärksamma fler högtider än de kristna och bjöd in vårdnadshavarna att delta med deras personliga erfarenheter. Detta gav undervisningen en bredd och verklighetsförankring i normkritik. Pedagogerna har i grupp reflekterat kring sina egna normer genom diskussionsövningar under UF-dagar.

Pedagogerna har även arbetat med gruppkonstellationer för att ge varje barn ett gynnsamt socialt sammanhang. De har arbetat med introduktion av lekar där fler än två

kan vara med i leken. Nya lekar har introducerats kontinuerligt under året för att hålla i arbetet med inkludering. Under våren har de äldsta barnen utmanat varandra i inkludering och exkludering vilket har orsakat några kränkingsanmälningar. Skoljurister har bedömt detta som åldersadekvat beteende och förskolan har haft riktade insatser för de berörda barnen så att dessa exkluderingar och kränkningar ska upphöra. En av åtgärderna har varit att pedagogerna är mer närvarande i dessa barns lekar och hjälper barnen att tolka situationer genom bland annat triangulering. Trianguleringen innebär att pedagoger upprepar det barnen säger för att tydliggöra vad som menas i det sagda, det blir då färre missförstånd i barnens kommunikation.

Ett utvecklingsområde kring pedagogisk dokumentation har varit användningen av vittrapärmen. Pedagogerna har haft reflektioner ihop med barnen kring undervisningen. Det har dock inte alltid kommit in som dokumentation i barnens pärmar utan använts i reflektionsmöten på avdelningsnivå. Pedagogerna har inte använt vittrapärmen för att sätta upp mål för barnets lärande och utveckling utan bara använt den som en samlingsmapp. Pärmarna har synbart varit omtyckta av barnen då de ofta tagit fram pärmarna bara för att se på bilder eller alster som har gjorts under året. Men för att detta verktyg ska användas i ett lärandesyfte så behöver pedagogerna arbeta med att sätta upp mål och utvärdera till nästa läsår.

Utvärdering och analys av värdegrundsarbetet i förskolan

I ULM:en har pedagogerna skattat sig som att de har en god kontakt med vårdnadshavarna och att de har arbetat mycket med normer och värden. Enligt kvalitetsundersökningen tycker hela 95% att deras barn känner sig trygga på förskolan, vilket visar på hur god effekt arbetet gjort. På Nyckeln anser 5% av vårdnadshavarna att det finns barn som betar sig illa på förskolan. Detta har styrgruppen tolkat kan bero på åldersadekvat beteende och att barngruppen utmanat varandra i inkludering och exkludering. På de övriga avdelningarna upplever ingen vårdnadshavare att det finns något specifikt som orsakar en otrygghet.

Det har skett några incidenter som lett till kränkingsanmälningar. Pedagogernas reflektioner kring detta är att barngruppen inte har mer behov jämfört med andra utan att det är vårdnadshavarnas förtroende för pedagogerna som har brustit. De berörda barnen, vårdnadshavare och pedagoger har tillsammans upprättat handlingsplaner som följs upp noga och barnen upplevs trygga när de är på förskolan och får hjälp av sina

individ Anpassade insatser. För att öka förtroendet mellan vårdnadshavare och pedagoger har det skett extra samtal utöver handlingsplanernas uppföljningar.

Arbetet med inkludering och acceptans har även mynnat ut i undervisning kring olika kulturer. Förskolan har under året arbetat med att diskutera och jämföra olika kulturer med barnen. Den kulturella inriktningen av undervisningen har grund i arbetet med värdegrunden och identitetsskapande. Pedagogerna har då använt sig av ett normkritiskt förhållningssätt för att diskutera och jämföra värdegrundsfrågor utifrån begreppet kultur.

79% av vårdnadshavarna har svarat att de känner att barnen får lugn och ro på förskolan. Detta är lika som tidigare år och kan ha att göra med de tillfälliga lokalerna.

Organisatoriskt skapas tillfällena för vila och lek under hela dagen men väggarna är mycket tunna och stoppar inte mycket ljud, vilket medför att arbetsron eller vilan inte blir så lugn som pedagogerna önskat. I lärmiljön finns det möjlighet för barnen att ägna sig åt stillsamma lekar så som finmotoriska lekar och bokläsning. Förskolan behöver dock arbeta vidare med att skapa lugn och ro genom gruppindelning.

För att stimulera barnen till att vilja inkludera har avdelningarna introducerat "*superhjälpare*". Barnen har i tur och ordning varit veckans *superhjälpare* och fått öva på att ta ansvar för sig själv och hjälpa andra barn att ta ansvar. Detta övar barnen i att se en helhet och känna ansvar för den gemensamma lärmiljön. Ytterligare arbete med inkludering och acceptans för andras olikheter har gjorts med hjälp av diskussioner kring material från UR och böcker med fokus på hur man är en bra vän och *Stopp min kropp*.

I *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* har vissa områden kopplats till mer otrygghet än andra. Dessa specifika områden är skymda områden ute på gården och toaletter i hallen. Här har pedagogerna enats om en metod att sprida ut sig och vara närvarande i dessa utsatta områden för att minska otryggheten.

För att tydligare avgöra vilka barn som är mer otrygga än andra och rikta insatser åt rätt håll kan vittrapärmen vara ett bra verktyg. Den har inte använts på detta sätt innan men kan vara ett alternativt verktyg för arbetet med barnens trygghet och att tidigare få syn på vilka insatser som leder åt en ökad trygghet.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden i förskolan

-Framgångsfaktorer:

-projekterande arbetssätt

Pedagogerna har uttryckt att det projekterande arbetssättet har hjälpt dem att lättare se hela läroplanens mål i sin planering. De har kunnat göra grovplaneringar över en hel termin och därmed säkerställa att undervisningen omfattar hela läroplanen.

-kollegialt lärande

Förskolläraryrforum och barnskötarforum har utgått från vad pedagogerna har uttryckt sig behöva reflektera över. Detta har utmynnat i att pedagogerna bedrivit bland annat undervisning utöver det som varit utvecklingsområdet.

-stabila arbetslag

Det har framkommit i medarbetarsamtal och resultatsamtal att grupprocesserna i arbetslagen tar lång tid och att de känner sig mer sammansvetsade när de vet långt innan vilka som blir deras närmsta kollegor. Därför håller ledningen kvar i att inte göra en rotation av pedagogerna utan att hålla kvar pedagoger i sina befintliga arbetslag.

Utvecklingsområden:

-vittrapärmen

Pedagogerna behöver använda verktyget vittrapärmen mer än de gjort tidigare. Flera av pedagogerna har varit nya inför verktyget detta läsår, men har nu fått bekanta sig med innehållet. Under kommande läsår kommer även förändringar att göras i både det systematiska kvalitetsarbetet och mönstret för utvecklingssamtalen. Detta kommer medföra att det individuella underlaget behöver öka i omfattning. Förskolan kommer även införa utvecklingssamtal två ggr/läsår, vilket kommer möjliggöra arbetet med vittraförmågorna i målsättning och uppföljning.

Lärmiljö

Vår förskola kommer tillsammans med fler Vittraförskolor att ingå i en utbildningsatsning kring lärmiljöerna under nästkommande år. Ledningen av denna satsning kommer att ske centralt från AcadeMedia. Utvecklingsområdet för vår verksamhet inom lärmiljöerna kommer vara att ge barnen möjlighet till lugn och ro under dagen samt att miljön ska vara tydlig så att barnen själva kan ta större ansvar för att hålla mer ordning och reda.

Bilaga 1 – Rutiner för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Alla barn och elever har rätt att inte bli utsatta för diskriminering eller annan kränkande behandling. Det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheten. Huvudmannen ska därför ha rutiner för hur en anmälan om trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska göras så att den kommer såväl rektorn som huvudmannen till del. Nedan kan du läsa mer om dessa skyldigheter samt om vilka rutiner som gäller för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier och sexuella trakasserier inom AcadeMedias grund- och gymnasieskolor.

Våra skyldigheter (6 kap. 10 § Skollagen och 2 kap. 7 § Diskrimineringslagen)

Anmälningsskyldigheten – En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till huvudmannen. Anmälningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i diskrimineringslagen.

Utredningsskyldigheten – Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Utredningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i diskrimineringslagen.

Huvudmannens rutiner

Grundskola

- En elev, vårdnadshavare eller någon annan som har information om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering, i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmäla det till lärare, fritidspersonal eller annan skolpersonal, rektorn eller huvudmannen.
- Om någon i skolans personal uppmärksammar att en elev utsätts för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier, eller genom kontakt från elev/vårdnadshavare/annan får information om att en elev upplever sig utsatt för kränkningar av något slag, ska anmäla det till rektor.
- När rektor tagit emot en sådan anmälan ska denne säkerställa att samtal hålls med den elev som upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier och med den/de som utpekats som de som utfört handlingarna.
- Om en elev känner sig kränkt av rektor, ansvarar skolchef för utredningen.
- Rektor ska säkerställa att det som eleverna uppger i utredande samtal dokumenteras, samt att kontakt med vårdnadshavare tas innan eller i nära anslutning till samtalet.
- Rektor ska därefter skyndsamt anmäla till huvudmannen att en elev upplevt sig utsatt för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier. Rektorn ska inte göra någon värdering eller bedömning av uppgifterna, utan det är huvudmannen som bedömer vad händelsen handlat om. Anmälan till huvudmannen ska göras i [servicewebben](#).
- Så snart anmälan inkommit påbörjar huvudmannen sin utredning av ärendet. Ansvariga för utredningarna är våra skoljurister som i samverkan med rektor och övrig personal som kan ha kännedom om ärendet gör en allsidig och objektiv utredning för att konstatera om, och i så fall vilken typ av kränkningar som förekommit.

- Beroende på ärendets art kan utredningsarbetet se olika ut. Huvudmannens HR-avdelning kan behöva kopplas in om personal är utpekad för att ha kränkt en elev.

Förskola

- Ett barn, vårdnadshavare eller någon annan som har information om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering, i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmäla det till förskollärare eller annan personal, rektorn eller huvudmannen.
Om någon i förskolans personal uppmärksammar att ett barn utsätts för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier, eller genom kontakt från barn/vårdnadshavare/annan får information om att ett barn upplever sig utsatt för kränkningar av något slag, ska anmäla det till rektor.
- När rektor tagit emot en sådan anmälan ska om möjligt denne säkerställa att samtal hålls med det barn som upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier och med den/de som utpekats som de som utfört handlingarna.
- Om ett barn känner sig kränkt av rektor, ansvarar Skolchef för utredningen.
- Rektor ska säkerställa att det som barnet uppger i utredande samtal dokumenteras, samt att kontakt med vårdnadshavare tas innan eller i nära anslutning till samtalet.
- Rektor ska därefter skyndsamt anmäla till huvudmannen att ett barn upplevt sig utsatt för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier. Rektorn ska inte göra någon värdering eller bedömning av uppgifterna, utan det är huvudmannen som bedömer vad händelsen handlat om. Anmälan till huvudmannen ska göras i [servicewebben](#).
- Så snart anmälan inkommit påbörjar huvudmannen sin utredning av ärendet. Ansvariga för utredningarna är våra skoljurister som i samverkan med rektor och övrig personal som kan ha kännedom om ärendet gör en allsidig och objektiv utredning för att konstatera om, och i så fall vilken typ av kränkningar som förekommit.
- Beroende på ärendets art kan utredningsarbetet se olika ut. Huvudmannens HR-avdelning kan behöva kopplas in om personal är utpekad för att ha kränkt ett barn.

När huvudmannens utredning är klar ska:

- det barn som konstaterats ha utsatts för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier erbjudas det stöd och den hjälp som behövs för att barnet ska uppleva trygghet i förskolan.
- Samtliga åtgärder som vidtas utifrån utredningen ska följas upp av skolenheten och skolchefen samt dokumenteras av skolenheten.

När huvudmannens utredning är klar ska:

- den elev som konstaterats ha utsatts för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier erbjudas det stöd och den hjälp som behövs för att eleven ska uppleva trygghet och studiero i skolan.
- Det kan också vara aktuellt att vidta disciplinära åtgärder.

Samtliga åtgärder som vidtas utifrån utredningen ska följas upp av skolenheten och skolchefen samt dokumenteras av skolenheten.

Definition av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling

Diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Förbud mot diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier regleras i diskrimineringslagen, medan förbud mot kränkande behandling regleras i skollagen. Här nedan förklaras vad diskriminering är och vilka de olika formerna av diskriminering är samt de olika diskrimineringsgrunderna. Här framgår också vad som menas med kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder särbehandlar en elev på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, eller funktionsnedsättning. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Diskriminering sker enbart från skola/personal mot elev, en elev kan alltså inte diskriminera en annan elev.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas genom att behandlas sämre än en annan elev behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om det har samband med *elevens kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder*.

Exempel: En kvinnlig elev nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Innebär att en elev missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar personer med visst kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Detta gäller dock inte om bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Exempel: En lärare betonar ensidigt den ena eller andra redovisningsformen i undervisningen som innebär att elever med funktionsnedsättning inte får tillfälle att redovisa sina kunskaper fullt ut.

Bristande tillgänglighet

Innebär att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse

Exempel: Att en elev inte ges de hjälpmedel som den behöver eller att matsalen är belägen på en plats som förhindrar att samtliga elever ges tillgång till den.

Trakasserier

Om det saknas ett missgynnande och ett maktförhållande kan uppträdandet utgöra trakasserier. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Ett exempel på detta kan vara att någon uttrycker sig nedlåtande om en elevs religiösa rutiner eller kläder. Vidare kan trakasserier som är kopplade till diskrimineringsgrunderna vara:

- fysiska (att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (att bli förlöjligad, hotad, kallad öknamn, utsatt för ironiska uttryck och svordomar)
- psykosociala (att bli utsatt för utfrysning, blickar och ryktesspridning)
- text- och bildburna (att bli utsatt via klotter, lappar, fotografier, e-post, sms, mms, snapchat, messenger och meddelanden på olika webcommunities)

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ett oönskat uppträdande eller agerande av sexuell art som kränker en elevs värdighet.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till sexuella anspelningar.

Instruktioner att diskriminera

En person i ledande ställning får inte ge order eller instruera om att någon elev ska diskrimineras.

Exempel: En lärare antyder vid överlämning av en kurs till en annan lärare att en elev som skulle behöva särskilt stöd inte bör ges särskilt stöd med hänvisning att eleven inte tagit emot stödet tidigare.

Kränkande behandling

Avser ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Exempel: En grupp elever sprider nedsättande rykten, förlöjligar eller fryser ute andra elever. Kränkningar kan också ske genom elaka e-postmeddelanden, SMS eller liknande. Det kan även vara att man blir retad för hur man ser ut, att man är blyg eller anses annorlunda.

Aktiva åtgärder

I diskrimineringslagen står sedan 2017 att varje utbildningsanordnare ska ta fram och dokumentera aktiva åtgärder för att motverka diskriminering i verksamheten. Det innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet ovan

Diskrimineringsgrunder

I diskrimineringslagen definieras sju diskrimineringsgrunder. Skolan har en särskild skyldighet att se till att ingen elev på skolan blir illa behandlad eller får sämre villkor än andra mot bakgrund av dessa faktorer. Diskrimineringsgrunderna är de följande:

Kön: kvinna, man och transperson.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: någon identifierar sig som kvinna eller man eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön genom sin klädsel eller annat uttrycksmedel.

Etnisk tillhörighet: tillhörighet till en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Religion/annan trosuppfattning: livsstilsingripande tro på en högre icke-världslig makt eller en gud, exempelvis islam eller kristendom (religion), buddism, ateism (annan trosuppfattning). Annan trosuppfattning innebär något annat än religion men är begränsat till en åskådning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning. Det gäller inte etiska, filosofiska eller politiska värderingar/ åskådningar.

Åskådningar som buddism, ateism och agnosticism är jämförbara med religion och omfattas av begreppet annan trosuppfattning.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell, heterosexuell eller annan sexuell läggning.

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Ålder: uppnådd levnadslängd.